

Z obsahu:

**Všeobecná
eschatologie: lidstvo
na cestě k Otci**

Jan Pavel II. při
generální audienci
26. května 1999
– strana 2 –

**Jestliže neuvěříte,
neporozumíte (Iz 7,9)**

P. Mieczyslaw
Piotrowski
– strana 4 –

**Mají křesťané
v islámských zemích
budoucnost?**

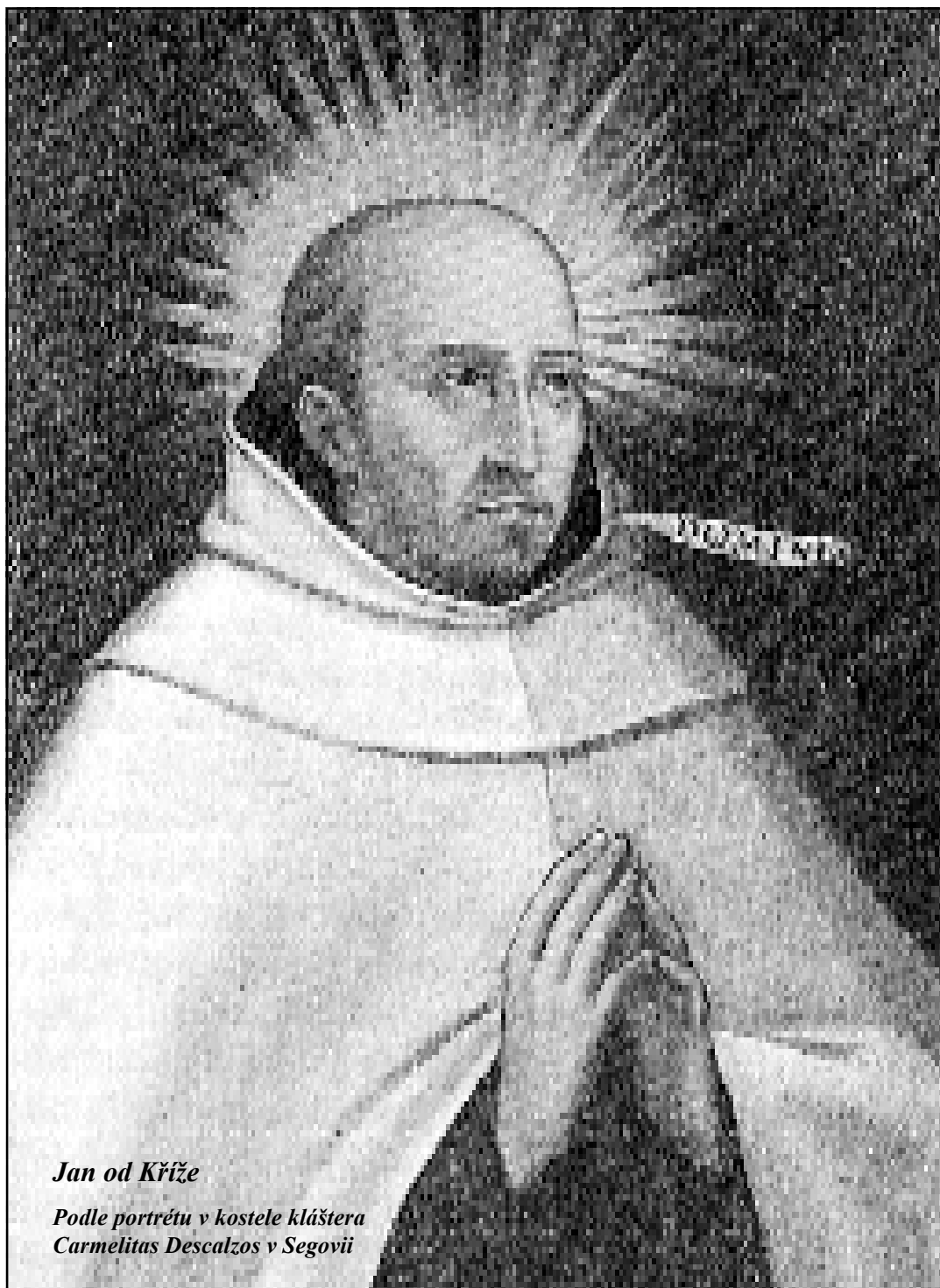
Referát o situaci
křesťanů v muslim-
ském světě
– strana 6 –

**Nejsvětější Srdce
Ježíšovo, smiluj se
nad námi!**

11. června 1899
zasvětil papež
Lev XIII. Nejsvětěj-
šímu Srdci Páně
celé lidstvo
– strana 7 –

**Co s historickou
pamětí?**

V čem může svou
historickou paměť
očišťovat řadový
katolický křesťan?
– strana 9 –

Jan od Kříže

*Podle portrétu v kostele kláštera
Carmelitas Descalzos v Segovii*

Všeobecná eschatologie: lidstvo na cestě k Otci

Téma, o kterém rozjímáme v tomto posledním roce přípravy na Velké jubileum, totiž cesta lidstva k Otci, nám vnučí, abychom rozjímali o eschatologické perspektivě, totiž o **konečném cíli lidských dějin**. Především v naší době postupuje všechno s neuvěřitelnou rychlostí, ať už vzhledem k objevům vědy a techniky, nebo vlivem prostředků sociální komunikace. Nabízí se spontánně otázka, jaký je osud a poslední cíl lidstva. Na tuto otázku nabízí specifickou odpověď Boží slovo, představující nám plán spásy, který Otec uskutečňuje v dějinách skrze Krista a skrze působení Ducha svatého.

Ukončené vyhnanství

Ve Starém zákoně má zásadní význam souvislost s exodem a jeho orientací na vstup do zaslíbené země. Exodus je nejen historickou událostí, ale je také zjevením spasitelské Boží činnosti, která se bude uskutečňovat postupně tak, jak budou pověřování proroci, aby ukazovali a osvětlovali přítomnost i budoucnost Izraele.

V době exilu ohlašují proroci nový exodus, **návrat do zaslíbené země**. Tímto novým darem země Bůh nejen sjednotí svůj lid rozptýlený mezi pohany, ale **přetvoří každému jeho srdce**, ano i jeho schopnost po-

znávat, milovat a jednat: *Dám vám nové srdce a vložím do vás nového ducha; odejmu z vašeho těla srdce z kamene a dám vám srdce z masa, abyste žili podle mých přikázání a zachovávali mé zákony a uváděli je ve skutek; budete mým lidem a já budu vaším Bohem* (Ez 11,19-20; srov. 36,26-28).

Slib nové země

Tím, že bude zachovávat normy stanovené ve smlouvě, bude

moci lid bydlet v prostoru podobném tomu, který vyšel z Boží ruky v okamžiku stvoření: *Zpustošená země je nyní jako zahrada v Edenu; města ležící v troskách, zpusťlá a zbořená, jsou nyní opevněna a osídlena* (tam. 36,35). Půjde o novou smlouvu, konkretizovanou na **zachovávání zákona zapsaného v srdci** (srov. Jer 31,31-34). Pak se perspektiva rozšiřuje a je slíbena nová země. Posledním cílem je nový Jeruzalém, v němž **ustane všechno soužení**, jak to čteme v knize Izaiášově: *Hle, já stvořím nová nebesa a novou zemi...já stvořím Jeruzalém k jásovu a jeho lid k veselí. I já budu nad Jeruzalémem jásat a veselit se ze svého lidu. Nikdy víc v něm nebude slyšet pláč ani křik z úzkosti* (Iz 65,17-19).

Nová nebesa a nová země

Apokalypsa přejímá tuto vizi. Jan píše: *Potom jsem viděl nová nebesa a novou zemi a dřívější*

země zmizely, ani moře už není. A uviděl jsem svaté město, nový Jeruzalém, jak sestupuje z nebe od Boha; bylo vystrojeno jako nevěsta okrášlená pro svého ženicha (Zj 21, 1n). Přechod do tohoto stavu nového stvoření vyžaduje **úsilí o svatost**, kterou Nový zákon dovede do absolutní radikálnosti, jak čteme v druhém listě sv. Petra: *A tak všechno vezme za své. Jak vám proto musí ležet na srdci, abyste žili svatě a zbožně, a tak očekávali a urychlovali příchod toho*

Božského dne, kdy se nebesa stráví v ohni a živly rozplynou v žáru. Ale my čekáme, jak on slíbil, nová nebesa a novou zemi, kde bude mít svůj domov spravedlnost (2 Pt 3,11-13).

Budeme s Pánem navždy

Kristovo vzkříšení, jeho nanebevstoupení a oznámení jeho návratu otevřely nové eschatologické perspektivy. V promluvě po Večeři totiž Ježíš říká: *Jdu, abych vám připravil místo. A když odejdu a připravím vám místo, zase přijdu a vezmu si vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já* (J 14,2-3). Svátý Pavel proto napsal Soluňanům: *Až totiž bude dán rozkaz, až zazní archandělov hlas a Boží polnice, Bůh sám sestoupí z nebe. Napřed vstanou zemřelí křesťané, potom my, kteří zůstaneme na živu, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích do vzduchu vstříc Pánu. A pak už budeme s Pánem navždycky* (1 Sol 4,16-17).

Neznáme den ani hodinu

O datu této události nejsme informováni. Je třeba zachovat trpělivost v očekávání vzkříšeného Ježíše, který na otázku apoštolů, zda nyní obnoví království Izraele, odpověděl výzvou k předpovědi a k svědectví: *To není vaše věc, abyste věděli čas a okolnosti, jak je Otec z vlastní moci ustanovil. Ale až na vás sestoupí Duch svatý, dostanete moc a budete mi svědky v Jeruzalémě, v celém Judsku a Samařsku, ano až na konec země* (Sk 1,7-8).

V naději budovat Boží království

Čekání na poslední událost je třeba prožívat v radostné naději a věnovat se v současné době budování onoho království, které na konci Kristus odevzdá do Otcových rukou: *Potom nastane konec, až odevzdá své království Bohu a Otci a až zlomí vládu všech mocných knížat, mocností a sil* (1 Kor 15,24). S Kristem, vítězem nad mocnostmi protivníka, budeme mít i my účast na novém stvoření, které bude spočívat v definitivním návratu všech věcí k tomu, od něhož pocházejí: *A až mu bude všechno podřízeno, tehdy se i sám Syn podřídí tomu, který mu všechno podřídil, aby byl Bůh všechno ve všem* (tam. 15,28).

Proto musíme být přesvědčeni, že máme svou vlast v nebi, odkud také s touhou očekáváme jako spasitele Pána Ježíše Krista (Fil 3,20). Nemáme zde dole stálý příbytek (srov. Žid 13,14). Jako poutníci, kteří hledají definitivní domov, musíme čekat jako Otcové s vírou na lepší vlast, totiž *nebeskou* (tam. 11,16).

L'Osservatore Romano
27. 5. 1999
Mezitulky a zvýraznění
redakce Světla

Nejvyšší soud v Buenos Aires rozhodl přiznat podporu počátečnímu dítěti matky, jejíž hospodářská situace by jí neumožnila, aby se o dítě po porodu mohla plně postarat. Matka prohlásila, že chce dítě porodit, ale nemá prostředky na jeho vydržování. Bude dostávat měsíčně 350 \$ po dobu jednoho roku. Soud zdůvodnil své rozhodnutí tím, že takto uznává právo na ochranu života od početí až do přirozené smrti

Ovce bez pastýře

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

Jděte ke ztraceným ovčím

Chceš se dnes opět setkat se svým Pánem? Najdeš jej snadno podle velkého zástupu, který za ním spěchá ze všech stran. Jdi za ním se stejnou touhou jako oni: aby uzdravil každou tvoji nemoc, i tu, která tě nejvíce ohrožuje tím, že o ní nevíš.

Od doby, kdy Ježíš vyhlásil na hoře ústavu svého království, *obchází všechna města i vesnice* a neustává prokazovat svá dobrodiní všem potřebným a trpícím. Ačkoliv pracuje bez oddechu, jeho ruce nestačí, aby zanesly požehnání všem, kteří to tak naléhavě potřebují. *Je mu jich líto* nejen pro jejich neuhu, ale především proto, *že jsou jako ovce bez pastýře*.

Pros Ježíše, aby ti dal hlouběji poznat opravdové důvody své bolesti nad stádem, které tu strádá *bez pastýře*. Jakého pastýře má na mysli? Není tu nikoho, kdo by jim zprostředkoval laskavou otcovskou péči, kterou chce Otec osobně zahrnout každé ze svých dětí. Byl to jeho sen od věčnosti, *že jako pastýř bude pást své stádo, svým ramenem shromažďovat beránky, že je ponese ve svém klínu, šetrně povede všechny březí ovce*⁽¹⁾. Kéž by ho jeho národ slyšel, kéž by kráčel po jeho cestách! Chtěl jej živit jadrnou pšenicí, medem ze skály jej chtěl sytit! Ale Pán s lítostí konstatuje: *Sami jste viděli, co jsem pro vás udělal. Ale můj národ na můj hlas nedbal, Izrael mě neposlouchal*.⁽²⁾ Chce si žít podle svých nápadů.

Nezapomínáš také až příliš rychle, co pro tebe Ježíš udělal, *jak tě vynesl na orlích křídlech z otroctví tmy a přivedl až k sobě? Vytáhl tě z podzemní jámy, z bahniěho kalu, na skálu postavil tvé nohy, dodal síly tvým krokům*.⁽³⁾ *Umřel za tebe, když jsi byl ještě hříšník*. Myslíš, že nyní už nepotřebuješ jeho ruku? Že jsi už tak vyspělý a moudrý, že si také můžeš žít podle svých nápadů? Domníváš-li se, že stojíš, hled', abys nepadl. Pán tě nevysvobodil k tomu, aby ses pak toulal pouští, kam se ti zachce, a nakonec skončil tam, odkud tě vyvedl. Nedal ti oči, aby sis hledal cesty podle své chuti, ale abys sám viděl a poznával, kudy tě jako pastýř vede. Nedal ti svobodu, aby sis dělal, co je ti libo, ale abys měl radost, že můžeš i ty chtít všechno to dobré a krásné, co chce pro tebe tvůj Bůh. Všechno potřebné ti připravil na úpatí své posvátné hory, v bezpečném táboře svého *svatého lidu a království kněží*. Nikde jin-

de nemůžeš najít to, co ti od věčnosti připravil právě zde.

Zdá se ti obtížné podřizovat se jeho přikázání? Jeho přikázání jsou dílem stejné lásky jako tvoje záchrana z otroctví tmy. Co jsou *jeho přikázání*? Nic jiného než láskyplné vedení nejmoudřejšího a nejlaskavějšího Pastýře, který nejlépe ví, jak máš setrvat bezpečně ve spojení s ním u zdrojů skutečného života a síly. Co je *jeho smlouva*? Záruka a neporušitelný slib Otce, že patříš k jeho nejdražšímu vlastnictví, které si vyvolil, které vede k sobě a ustavičně je živí a posvěcuje.

Važ si toho, *že se smíš chlubit Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista*. Nerozmnožuj jeho zármutek a lítost tím, že i ty by sis chtěl počínat *jako ovce bez pastýře*, ačkoliv patříš k jeho vyvoleným. Jak slyšíš z jeho úst, nejvíce mu záleží právě na těch, které s takovou láskou choval ve svém klíně, které byly pokladem jeho srdce, ale které se nakonec svévolně zatoulaly. I když se jim zdá, že jsou plné síly, Ježíš dobře vidí, jak jsou ve své samotnosti *vysílené a skleslé*. Právě těch *ztracených ovčí* z vyvoleného lidu je mu nejvíce líto. Vybral si prvních dvanáct pomocníků, ale *co je to pro tak mnohé!* Žeň je tak hojná a dělníků tak málo!

Jsi mu nápomocný tím, že přijímáš jeho výzvu k naléhavé modlitbě? Co to znamená *prosít Pána žně*? Především mu vroucně poděkuj, že je ochoten zmnohonásobit své uzdravující ruce a že si volí ze svého lidu ty, kteří ti mohou zprostředkovat jeho přítomnost a jeho *moc nad nečistými duchy*. Dále jej pros, abys vždy hluboce pociťoval, jak velice potřebuješ posvěcené ruce, které žehnají, ale také sytí a vedou. Pros jej však z celého srdce, aby ti, které vyvolí a pošle, skutečně vždy prokazovali tu nenahraditelnou službu a neúnavně v jeho jménu a jeho mocí *uzdravovali a probouzeli k životu, očišťovali z malomocenství a demony vymítali*.

Již mezi prvními dvanácti, které Ježíš posílá na svou žeň, slyšíš jméno jednoho, *kteřý jej i zradil*. Poznáváš z tohoto tajemství, že ani nejsvětější poslání není zárukou spásy. I na Ježíšovy pastýře číhá svůdné a nejvyšší zrádné pokušení jít svou vlastní cestou a zůstat tak *bez pastýře*. Pros tedy Pána žně také za jejich pokoru a věrnost a sám je povzbuzuj svou pokorou a věrností. Dej jim zřetelně pociťt úcty, kterou k nim chováš, jak velice Boží lid potřebuje a také oceňuje jejich požehnanou službu.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Iz 40, 12; ⁽²⁾ srov. Ž 81; ⁽³⁾ Ž 40,3

Liturgická čtení

1. čtení – Ex 19,2–6a

Když přišli synové Izraele na sinajskou poušť, utábořili se na poušti. Izrael se tam utábořil před horou.

Mojžíš vystoupil k Bohu a Hospodin na něj zavolal z hory:

„Tak řekneš Jakobovu domu a oznámíš synům Izraele: Sami jste viděli, co jsem udělal Egypťanům, jak jsem vás nesl na orlích křídlech a dovedl vás k sobě.

Nuže, budete-li mě skutečně poslouchat a mou smlouvu zachovávat, budete mým vlastnictvím mezi všemi národy, neboť mně patří celá země. Budete mi královstvím kněží a svatým lidem.“

2. čtení – Řím 5,6–11

Bratři!

Kristus v ten čas, když jsme ještě byli slabí, zemřel za bezbožníky. Vždyť sotva kdo položí život za spravedlivého – možná za dobrého se ještě někdo umřít odhodlá. Ale Bůh dokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus umřel za nás, když jsme byli ještě hříšníci. Tím spíše tedy budeme zachráněni skrze něho od hněvu teď, když jsme ospravedlněni jeho krví. Neboť jestliže jsme byli s Bohem usmířeni smrtí jeho Syna v době, kdy jsme s ním byli ještě znepráteleni, tím spíše – po usmíření – budeme zachráněni jeho životem. Ba ještě více! Smíme se i chlubit Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista, protože skrze něho se nám nyní dostalo usmíření.

Evangelium – Mt 9,36–10,8

Když Ježíš viděl zástupy, bylo mu jich líto, protože byli vysílení a skleslí jako ovce bez pastýře. Tu řekl svým učedníkům: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň!“ Potom si zavolal svých dvanáct učedníků a dal jim moc nad nečistými duchy, aby je vyháněli a uzdravovali každou nemoc a každou chorobu.

Jména těch dvanácti apoštolů jsou tato: první Šimon, zvaný Petr, a jeho bratr Ondřej, Jakub, syn Zebedeův, a jeho bratr Jan, Filip a Bartoloměj, Tomáš a celník Matouš, Jakub, syn Alfeův, a Tadeáš, Šimon Kananejský a Jidáš Iškariotský, který ho pak zradil.

Těchto dvanáct Ježíš poslal a přikázal jim: „Mezi pohany nechoďte a do žádného samaršského města nevcházejte. Raději jděte ke ztraceným ovčím z domu izraelského. Jděte a hlásejte: ‚Přiblížilo se nebeské království.‘ Uzdravujte nemocné, probouzejte k životu mrtvé, očišťujte malomocné, vyhánějte zlé duchy. Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte.“

Jestliže neuvěříte, neporozumíte (Iz 7,9)

Víme, že v srdci každého člověka je hluboce zakořeněna tužba po lásce a nikdy nekončícím štěstí. Touto touhou nás milující Bůh vyzývá, abychom ze všech svých sil toužili po plnosti štěstí, to znamená po sjednocení s ním v lásce. Cestou k této jednotě člověka s Bohem je cesta víry, která končí v okamžiku smrti. V tomto nejdůležitějším okamžiku lidského života se uskuteční a upevní pro celou věčnost naše spása, nebo naše zatracení. »Nemylte se, Bůh se nenechá posmívat! Co kdo zasel, to také sklídí. Kdo seje do svého těla, z těla sklídí záhubu. Kdo však seje do ducha, z ducha sklídí věčný život.« (Gal 6,7-8)

Cesta k plnosti štěstí je námahavou cestou víry, s níž je nerozlučně spojeno prodírání se temnotou smyslů i ducha.

Jeden z největších křesťanských mystiků, sv. Jan od Kříže, píše, že »máme věřit v existenci Boha, který nepodléhá rozum, vůli, fantazii ani žádnému smyslu; Boha v tomto životě nemůžeme pojmout. I nejvyšší poznání či uznání Boha je nekonečně daleko od toho, kým on skutečně je, i od skutečnosti zcela si jej osvojit.

Jediným smysluplným cílem našeho života na zemi musí být ze všech sil toužit po sjednocení s Bohem, kterého nemůže pojmout ani lidská mysl, ani lidské srdce, který jen zdánlivě je nepřítomný v rozměrech lidské zkušenosti. Cesta ke spojení s tajemstvím osobního Boha je cestou víry, bolestným prodíráním se temnotou smyslů i ducha. V každodenní námaze srdce se otevíráme Boží lásce a spojujeme se s ním. Tím, že vytrvale kráčíme cestou víry, získáváme vědění, které pokračuje všechno pouze lidské poznání i moudrost. Proto nás Bůh varuje: *Jestliže neuvěříte, neporozumíte.* (Iz 7,9) Světově proslulá filozofka sv. Edit Steínová, která odvrhla ateismus po přečtení životopisu sv. Terezie od Ježíše, píše, že je nutné, »abychom se vyslovili buď pro Boha, nebo proti Bohu. To se od nás požaduje: rozhodnout se, aniž bychom dostali za to zaručené potvrzení. To je veliké riziko víry. Cesta vede od víry k patření, nikoliv naopak. Ten, kdo je příliš pyšný na to, aby se prodíral úzkou brankou, zůstává venku. Ale ten, kdo se do-

stane na druhou stranu, dospěje ještě za života ke stále plnější jasnosti a prožívá pravdivost výroku: *Credo, ut intelligam: Věřím, abych pochopil.* Domnívám se, že tady se nedá spoléhat na cestu prožitků, které se fingují a vytvářejí ve fantazii.«

Uvěřit, to předpokládá rozhodnutí svou svobodnou vůlí přilnout v modlitbě k Ježíši a přemoci v sobě všechnu nahromaděnou nechuť a obavy, s důvěrou dítěte mu svěřit tíhu svých hříchů a vnitřního bolu ve svátosti smíření, v každodenní modlitbě a v Eucharistii. Svatý Petr nám radí: *Na něj hod'te*

všechnu svou starost, vždyť jemu na vás záleží. (1 Pt 5,7)

Každý projev nevěry a nedůvěry působí Ježíši velkou bolest. Kristus se svěřil bl. Faustyně: »Nejbolestnější jsou pro mne hříchy nedůvěry... nedůvěra k mé dobrotě. (1076) Nedůvěra duši rozdírá moje nitro... Přes moji nevyčerpatelnou lásku mi nedůvěrují, nestačí jim dokonce ani moje smrt. (50) ... Pak duši nemohu pomoci, i když jsem Bůh, protože ona mnou pohrdá. (580)«

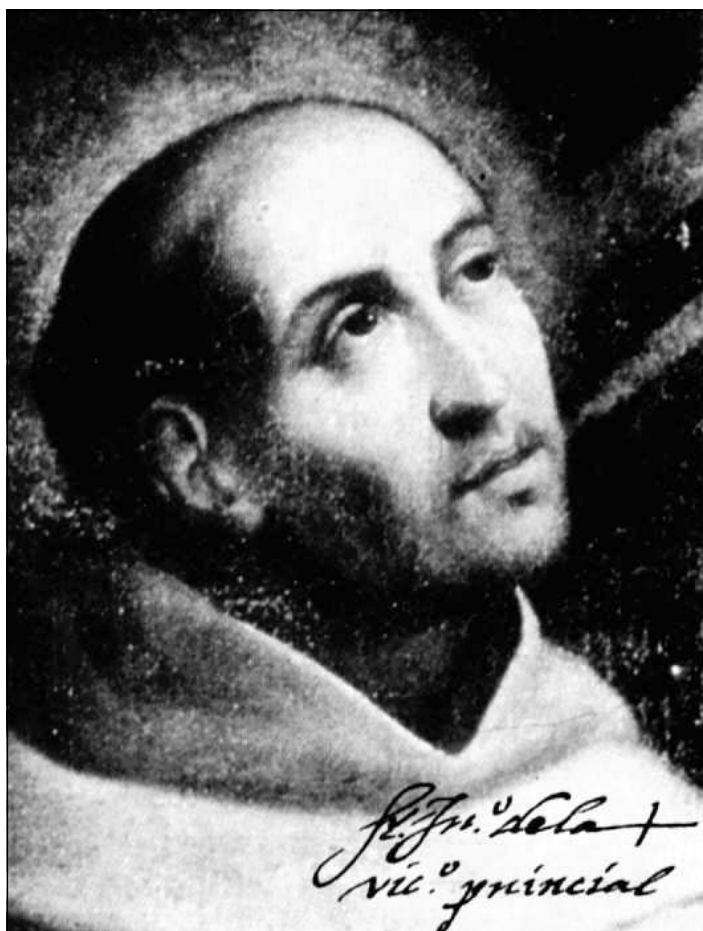
Již na počátku cesty naší víry je třeba se dobrovolně zříct žádostivosti po věcech a přijem-

nostech tohoto světa. V postojích ke světu poznávanému smysly, v práci, odpočinku, pokrmech, způsobu oblékání i v zábavě je třeba pamatovat na Ježíšova slova: *Nikdo z vás, kdo se nezřekne všeho, co má (skrže žádostivost), nemůže být mým učedníkem.* (Lk 14,33) Odmítnutí a boj s veškerou žádostivostí, která znevažuje a zapuzuje Božího Ducha, znamená přijmout a nést svůj kříž a vstoupit do temné noci víry. Teprve tehdy se začíná bolestný proces očišťování, proměny a sjednocení člověka s Bohem v lásce. To všechno se uskutečňuje s naším plným souhlasem a shodou skrže Ježíše Krista mocí Ducha svatého.

Všem těm, kteří se rozhodnou jít temnou cestou víry, dává sv. Jan od Kříže velmi stručné pokyny:

»Předně je třeba mít stále touhu následovat ve všem Krista, usilovat o shodu vlastního života s jeho životem, o kterém je třeba často rozjímat, abychom jej uměli následovat, a chovat se za všech okolností tak, jak by se zachoval on.

Za druhé: je třeba odmítat všechny záliby, které přicházejí skrže smysly, pokud nesměřují přímo ke cti a slávě Boží; je třeba se jich zříct pro Ježíše, který nechtěl mít žádné jiné potěšení než plnit vůli Otce, kterou nazýval svým pokrmem. (J 4,34) Tak například když se naskytne příležitost slyšet něco příjemného, co nemá za cíl službu a oslavu Boha, je třeba se zříct zalíbení v této věci a neposlušat to... Všechny smysly je třeba tak umrtvovat, samozřejmě v míře možností. Jestliže totiž se něčemu nemůžeme vyhnout, stačí, že v tom nemáme zalíbení, i když tyto vjemy cítíme. Duše ať se stará tímto způsobem, aby smysly byly umrtvené, zbavené veškerého zalíbení, jako by pohrouženy do temnoty. Při takové péči udělá duše v krátkém čase velké pokroky.«

Sv. Jan od Kříže

Cesta temné noci víry je bolestný proces očišťování a vyzrání lásky. Sv. Jan píše: »Dokud Bůh neukončí očišťování, jaké chce uskutečnit v duši, žádný prostředek ani způsob nezmenší tuto bolest. Duše je v tomto stavu tak bezbranná jako vězeň zavřený v hluboké temnotě s rukama i nohama svázanými pouty. Nemůže se hýbat a nevidí a ani z nebe ani ze země necítí žádné úlevy, dokud duch není tak jemný a tak prostý, aby se mohl spojit s Božím Duchem podle stupně láskyplného sjednocení, které Bůh ve svém milosrdenství chce svým drahým udělit. ... Když duše zcela odhodí úplně všechno, co se neshoduje s Boží vůlí, zůstane láskou přetvořená v Boha.«

PRAKTICKÉ RADY KE KAŽDODENNÍ CESTĚ VÍRY

Matka Boží, která starostlivě pečuje o věčnou spásu všech lidí, zahrnuje nás svou mateřskou láskou a zjevuje se na různých místech země, jako v Lurdech, Fatimě či Medjugorje, vyzývá lidstvo k obrácení, aby šlo cestou, která vede do Otcova domu, a dává při tom velmi praktické a prosté rady:

»Přišla jsem říct světu: Bůh je Pravda, on existuje. V něm je právě štěstí, plnost života a skutečná radost, ze které se rodí pokoj. Prosím vás jenom o obrácení. ... To je moje přání i prosba: pospěšte si s obrácením! Vy, kteří věříte, rozšířte a prohlubte svoji víru. Svět žije v hříchu. Bude-li tak dále pokračovat, skončí tragicky... Obráťte se a neotálejte.«

Co je třeba dělat, abychom každý den i přes temnotu smyslu a ducha kráčeli cestou víry?

1. Především je třeba se denně modlit. Kdo zanedbává modlitbu, ztrácí víru. Člověk, který se nemodlí, stává se praktickým ateistou. Matka Boží obzvláště prosí o stálost a vytrvalost v modlitbě: »Prosím vás, drahé děti, aby modlitba zaujímala

první místo ve vašem životě, abyste den začínaly i končily modlitbou. Ať se každodenní modlitba různě stane pro vás závazkem, který budete plnit s radostí. Bez modlitby, drahé děti, nemůžete pocítit ani Boha, ani mne, ani lásku, kterou vám dávám. Proto vás vyzývám, abyste začínaly a končily den modlitbou. Modlitba a půst mohou zabránit i válce.« Jdeme-li cestou víry, patří k tomu každodenní četba Písma svatého, které je živým Božím slovem, díky jemuž můžeme žít v pravdě, která osvobozuje, obnovuje a posvěcuje.

2. Abychom šli cestou víry, je třeba bojovat proti každé spoutanosti s hříchem. Zvláštní pomocí je vytrvalé praktikování postu. Matka Boží říká, že »Satan šílí vztekem proti těm, kteří se postí a obracejí se... Pro ty, jimž to zdraví, věk a zaměstnání dovoluje, je nejlepší postit se ve středu a v pátek o chlebě a vodě. Nejde však pouze o půst spojený s jídlem. Skutečný půst, to je zřeknutí se všech hříchů, zřeknutí se alkoholu, cigaret a různých návyků, a také zřeknutí se televizních programů, protože představují velké nebezpečí pro vás i pro vaše rodiny; po jejich sledování nejste schopni se modlit. To jsou omezení, která mohou praktikovat všichni.«

3. Když se vydáme na cestu víry, je třeba přistupovat každý měsíc ke svátosti smíření, abychom ponořili své hříchy zraněné srdce do oceánu Božího milosrdenství.

4. Na své cestě do Otcova domu se musíme co nejčastěji sytit Tělem a Krví našeho Pána v Eucharistii. Matka Boží říká: »Toužím, abyste si byli vědomi, že ve mši svaté se vám dává sám Ježíš. Čekejte na ten okamžik s velkou touhou. Nikdy nepochopíte plně lásku, která je skryta v Eucharistii. Nikdy nemůžete dostatečně poděkovat za tento dar. Osoby, které přicházejí do chrámu bez přípravy, bez

Medina del Campo, kde žil Jan od Kříže 1551–1564

víry, bez úmyslu přijmout Eucharistii a vzdát díky, ještě více zatvrzují svá srdce.«

»Pán je přítomen ve svatostánku,« píše Edith Steinová, »se svým božstvím i lidstvím; nikoliv kvůli sobě, ale pro nás! On ví, že my, takoví, jací jsme, potřebujeme jeho osobní blízkost. V důsledku toho každý dobře smýšlející a citící člověk chce u něho přebývat tak dlouho a tak často, jak jen může. Umí zapomenout na sebe, na všechny své osobní tužby i práva a má srdce otevřené pro cizí bolest a potřeby. To je ideál, jakého dosahujeme díky každodennímu, zažitému přebývání se Spasitelem ve svatostánku. Kdo navštěvuje eucharistického Ježíše a rozmlouvá s ním o svých rozličných situacích, kdo se poddává očišťující a posvěcující síle oltáře a sám se mu odevzdává jako oběť, kdo jej přijímá ve svatém přijímání do svého nitra, ten se ponořuje stále hlouběji a mohutněji do

proudu božského života, vrůstá do mystického těla Kristova a zušlechťuje své srdce podle vzoru Božského Srdce.«

Když podstupujeme každodenně námahu cesty vedoucí temnou nocí víry, která je fascinujícím příběhem našeho života, duchovní výstup na nejvyšší štít blaženosti, který se jmenuje Bůh – Láska, musíme mít na paměti, co napsal sv. Jan od Kříže: »Abys došel k tomu, co neznáš, musíš projít tím, co jsi nepoznal. Abys došel k tomu, co nemáš, musíš projít tím, co nejsi, musíš projít tím, čím nejsi.«

*P. Mieczyslaw Piotrowski
Překlad -lš-*

Mají křesťané v islámských zemích budoucnost?

Počátkem května organizovala mezinárodní organizace »Kirche in Not« v Curychu tiskovou konferenci na aktuální téma: »Utláčování křesťané v islámském světě«. Dr. Ghaleb Bader přednesl při této příležitosti referát o situaci křesťanů v muslimském světě. Přinášíme jej v redakčně zkrácené podobě.

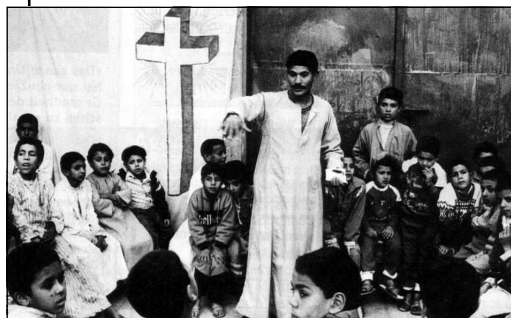
Jsem přesvědčen o tom, že není možno hovořit o situaci křesťanů v muslimských zemích, aniž bychom poukázali na kořeny, které tuto situaci určují, a to z následujících důvodů:

Sýrie, náměstí před katedrálou, arabské nápisy vítají biskupa

1. Mám-li mluvit o situaci křesťanů v muslimském světě, nejedná se o některou konkrétní zemi, nýbrž o muslimský svět jako takový. Bylo by nesprávné, kdybychom chtěli situaci v určité konkrétní zemi, ať už pozitivní, nebo negativní, zevšeobecnovat a prohlásit: »Tak to je islám!« Musíme se nejdříve obrátit k jeho kořenům, a ty jsou v Koránu.

2. Abychom mohli mluvit o islámu, nemůžeme se omezit na uvádění násilných činů, které se staly v té nebo oné zemi ve

Egypt, výuka náboženství

jménu islámu, nebo na skupiny, které jsou označovány za islámské fundamentalisty. Nejde o islám těchto konkrétních činů, nýbrž o islám, jak je prezentován Koránem.

3. Protože jsem přesvědčen, že Koránem se řídí všechny aspekty muslimského života (náboženské, civilní, sociální, politické...) a všechny postoje, i vůči křesťanství, nacházejí své opodstatnění v Koránu.

4. Konečně abychom správně porozuměli aktuální situaci, musíme se vrátit k základům, z nichž vychází postoj muslimů ke křesťanům, kteří žijí v teritoriích pokládaných za »muslimské země«. To nám pomůže, abychom mohli jít dále a snáze mohli hovořit o »praktické a faktické situaci« křesťanů v muslimských zemích.

Křesťanská dogmata v Koránu

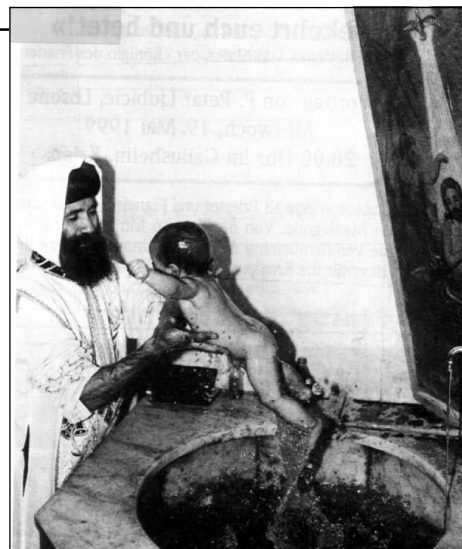
Korán o nich hovoří, aby je popřel nebo se stavěl proti nim. To se týká zvláště dogmat o Nejsvětější Trojici a dogmat, která se týkají Ježíše Krista (vtělení, ukřižování, zmrtvýchvstání...).

1. Nejsvětější Trojice

Pro křesťany znamená toto dogma jedinou božskou přirozenost ve třech osobách, které jsou si rovny a navzájem odlišné (Otec, Syn a Duch svatý). Korán hovoří o absolutním monoteismu (2/135), obviňuje ty, kteří věří v tak odpadlickou pravdu (5/73), a nařizuje takové opovržlivosti nevěřit (45/71). Nepřímo popírá toto dogma také tím, že odmítá božský původ a Boží synovství Ježíše Krista. Je třeba podotknout, že »trojici« je podle Koránu otec, syn a Maria, což je z křesťanského hlediska nepřijatelné.

2. Vtělení

Vtělením rozumí Korán lidský původ Ježíše v tělesném smyslu (6/101) a popírá, že by Bůh mohl mít dítě (112/1-4 a 6/101). Připouští však Mariino panenské početí, nebo alespoň početí bez zásahu muže (19/20; 3/47), a poznamenává, že Ježíš je Boží Slovo (4/171, 3/45) a Boží Duch (66/12). Korán tedy dodává, že Ježíš nemá lidského otce, který by jej zplodil, ale to neznamená, že by byl Božím Synem. Přes všechna privilegia, která mu Bůh přiznal, zůstává

Egypt, křest dítěte

Božím stvořením jako všechny bytosti na zemi (3/59,47), a kdo tvrdí, že Ježíš je Bůh, je odpadlík (5/72, 17, 116-117). Ježíš je Boží prorok (5/75) a Boží služebník (19/30; 4/72).

3. Maria

Korán věnuje Marii celou suru, která se jmenuje prostě Maria, a jmenuje ji na 30 jiných místech. To je již samo pozoruhodné jednak proto, že Arabové se o jménu ženy nezmiňují, a dále, protože to je jediná žena, o které je v Koránu řeč a kterou Korán pokládá za spravedlivou, vyvolenou a dokonce za prorokyni (3,42; 5/75). Je třeba podotknout, že muslimové mají velkou úctu k Panně Marii.

4. Kristovo ukřižování a zmrtvýchvstání

O Kristově ukřižování se hovoří ve čtyřech surách (19, 3, 4, 5). Ukřižování zahr-

Křesťané v Iráku

Nejsvětější Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi!

Slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova připadá v letošním roce na 11. června.

Před sto lety, 11. června 1899, zaslavil papež Lev XIII. Nejsvětějšímu Srdci Páně celé lidstvo.

Není náhodou, že v každé době, která se vyznačovala úpadkem mravů a hrozila rozkladem, volali proroci k pokání a obrácení. Že v každé takové době i v novějších časech vyzývaly k témuž církevní autority. A že vždycky v tom bylo srdce.

„Smýšlení Srdce jeho jde od pokolení do pokolení, aby vytrhl od smrti duše a živil je o hladu.“ (Ž 32, 11 a 19)

„Není náhodou, že slavnost Nejsvětějšího Srdce se klade ihned po skončení oktávu Božího těla. Má být oslavením lásky Kristovy, která ze soucitu s námi za nás trpěla. Srdce platí za sídlo a symbol lásky. Lidské srdce Vykupitelovo, jako celé jeho tělo, bylo spojeno s druhou božskou osobou, jejíž láska je plnila, a proto je hodno, abychom se mu v pokoře a vděčnosti klaněli a o jeho pokladech přemýšleli...“

Hlavním cílem našeho uctívání Srdce Ježíšova musí být snaha všechno naše smýšlení, slova, skutky a přání zařadit podle jeho vůle a zalíbení. Plodem této pobožnosti pak bude vzrůst a pevnost v ctnosti a život čistě lásky k Bohu a bližnímu.“ (Schaller, 1935)

Není také náhodou, že pro úvod zamyšlení nad slavností Nejsvětějšího Srdce Ježíšova jsme použili citaci z Římského misálu z roku 1935. Vstupní žalm mešního formuláře mše svaté v překladu z latinského znění nás totiž přivádí přímo k podstatě úcty k Božskému Srdci.

Starý zákon k nám opakovaně mluví o Srdci Božím, jímž označuje něhu a milosrdnost, jíž Bůh přetéká vůči svému lidu, a hněvá-li se na něj, ja to proto, že ho horoucně miluje. Učí nás pochopit, že srdce je nitrem nějaké bytosti, jejím niterným cítěním, myšlením a chtěním. Mluvit o Srdci Božím znamená vyjadřovat úmysl jeho lásky, záměr, jehož uskutečnění zajišťuje jeho vytrvalá láska navzdory zlé vůli lidského srdce.

Srdce vtěleného Slova v Novém zákoně shrnuje a symbolizuje Kristovu osobu. Jako je Kristus „obrazem božské podstaty“ (kterou je láska), výraz Srdce Ježíšovo znamená zejména „dobrotu našeho božského Spasitele a jeho lásku k lidem“ (Tit. 3,4).

V evangeliích nacházíme dva úryvky, které – spolu s dalšími zmínkami z Písma

– výslovně zdůvodňují úctu k Srdci Kristovu. První nás vede do nitra Ježíše Krista a zve k jeho napodobení: „Vezměte na sebe jeho mě a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pokoj pro duše své.“ (Mat. 11,29) Druhý se obrací k probodenému srdci jako oběti lásky, jíž jsme odmítli, a vyzývá k usmíření lásky: „Jeden z vojnů otevřel kopím bok jeho a hned vyšla krev a voda. (Jan 19,34)“ (Ladame, 1996)

Uctívání Srdce Ježíšova provází celé dějiny Církve. Počínaje biblickými texty sv. Jana a Pavla, přes církevní otce, věnující se scéně na Kalvárii a Srdci jako prameni vykoupěného lidstva, směřuje tato úcta od teologie k mystice. Mezi mnoha světci od 12. století bývají nejčastěji uváděny sv. Gertruda a sv. Mechtilda, ale nelze opomenout sv. Bernarda a sv. Františka z Assisi, jenž vyvolal podivuhodnou obrodu úcty k svatému lidství Kristovu a k jeho utrpení, jeho žáky sv. Antonína z Padovy a sv. Bonaventuru, dále bl. Angelu z Foligna, sv. Kateřinu Sienskou a další.

Pokračování na str. 8

nuje v sobě v křesťanském pojetí vykoupění a zmrtvýchvstání, tedy dogmata, která Korán odmítá (4/157-158). Tento verš tvrdí, že na kříži umřel za Ježíše někdo jiný, a to vyvolává řadu otázek a problémů pro muslimské autory, z nichž žádný nebyl uspokojivě vysvětlen. Kdo je ten »někdo jiný«? Kdy a jak zasáhl Bůh, aby Ježíše zachránil? Není takový zásah stejný div jako zmrtvýchvstání? Nebyl by tento zásah projevem Božího zalíbení v Ježíši, jeho dílu a jeho náboženství?

5. Korán a evangelium

Můžeme říci, že v Koránu jsou dvě protikladná stanoviska k evangelium. Na jedné straně žádá Korán od muslimů, aby věřili všem knihám, které jej předcházejí, tedy i evangelium (2/285, 3/84, 2/136). Důvodem pro tento postoj je, že všechny tyto knihy jsou Božím dílem a kopiemi u Boha existujícího prototypu (85/21-22; 4/44, 51; 3/7, 56, 78), a ti, kteří jim nevěří, jsou odsouzeni k pekelnému ohni (40/70-72). Na druhé straně Korán nepřestává napadat »lidi knih«, protože je zfalšovali (5/15; 2/42; 3/71 a 78). Aby uvedli oba tyto postoje do souladu, tvrdí muslimští autoři, že Korán

jim ukládá věřit autentickým knihám v originálním pojetí, zatímco knihy používané křesťany jsou zfalšované. Proto muslim uznává pouze to, co je v souladu s Koránem.

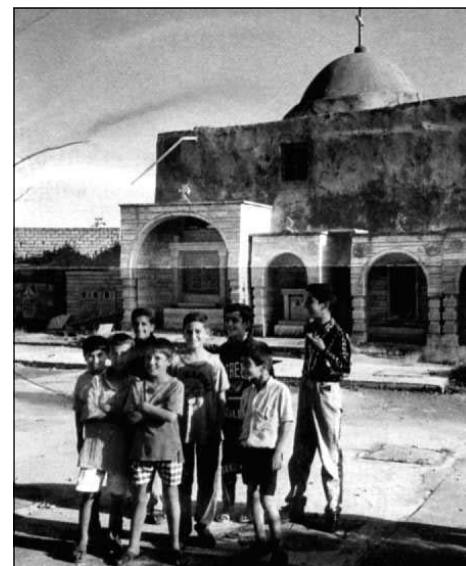
6. Pojem »bližního« v islámu a v Koránu.

V křesťanském náboženství přesahuje pojem bližního daleko za hranice pouhého rozumu a lidského srdce. I nepřítel je naším bližním a Samaritán je příkladem lásky k bližnímu. O tom všem není v Koránu ani stopy. Jeho představou je přesně to, co Ježíš kritizoval: Slyšeli, že bylo řečeno starým: Milovat budeš bližního svého a nenávidět svého nepřítele. Já však vám říkám: Milujte své nepřátele...

Závěr

Můžeme tedy konstatovat, že v islámu není místo pro křesťanství. Islám popírá naše nejzákladnější dogmata, bojuje proti nim a křesťané nejsou pro něj nic jiného než odpadlíci a renegáti, proti kterým je třeba bojovat, dokud se neobrátní k islámu. Celkový postoj muslimského světa je obsažen ve verši: »Bojujte proti každému, kdo vydává spis,

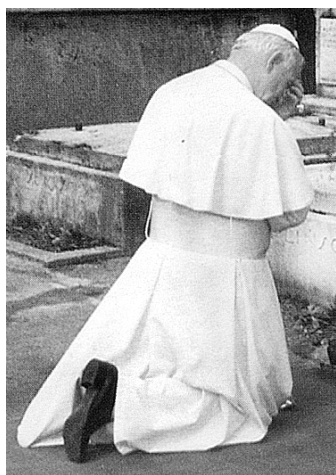
který nevěří v Allaha, v poslední soud a kdo neuctívá to, co uctívá Allah a jeho prorok... To říkají Nazaretští: Mesiaš je Boží Syn. Vedou takové řeči jako nevěřící před nimi. Allah je usmrtí. Jak jsou zcela bez rozumu!«
-sks 19/99- (Překlad -lš-)

Hřbitov, kde jsou pochováni oběti iránsko-irácké války

NALÉHAVÁ VÝZVA SVATÉHO OTCE

Milování, evangelium, které nám Ježíš Kristus svěřil, je evangelium míru. Jak bychom si je mohli podržet jen pro sebe v době, kdy násilí a válka rozsévají zkázu a smrt v sousední balkánské oblasti? Duch nás nabádá, abychom byli hlasateli a dělníky míru ve spravedlnosti a smíření. V této perspektivě bych chtěl, aby se o nadcházejícím svátku Božího Těla zvedla z římské církve sborová naléhavá prosba za mír. Vyzývám proto všechny klérus, řeholníky i věřící, aby se spojili se mnou večer ve čtvrtek 3. června u San Giovanni v Lateránu a zúčastnili se mše a průvodu Božího Těla, při kterém budeme společně prosit za dar míru na Balkánu. Den Kristova Těla a Krve ať je letos charakterizován intenzivní modlitbou za mír.

Říkám vám, dějiny Církve musí začít znovu, a to skrze vás. Jste spoluodpovědní za budoucnost naší Církve. Buďte sami zcela a beze zbytku Církvi. Zvýrazněte viditelně podstatné znaky Církve: jedné, svaté, katolické a apoštolské. Buďte jedno mezi sebou navzájem. Nejednejte podle prestiže, egoismu a umíněnosti, nýbrž buďte »jedno srdce a jedna duše«. Buďte svatí. Ano, posvěcujte svůj život a mějte ve svém středu TOHO, který jediný je svatý. Buďte katoličtí, všeobjímající, otevření. Neuzavírejte se do svých starostí a problémů. Buďte apoštolští, svědkové víry, v jednotě s papežem a biskupy, ale současně s odvahou k nezastupitelnému a nezbytnému vlastnímu nasazení.
Jan Pavel II.

Pokračování ze str. 7

Dá se říci, že většina světů 15. století by mohla být nazývána „světci Nejsvětějšího Srdce“ a počátkem 17. století všechny duchovní proud nese duše od rozjímání o pěti ranách Kristových k rozjímání o jeho otevřeném Srdci.

V roce 1619 zakládá sv. František Saleský se sv. Janou de Chantal řád salesiánek Navštívení Panny Marie. Tato „malá kongregace“, říká, „je dílem Srdce Ježíšova a Mariina“. Mezi řadou teologů a mysticky omilostněných duší se objevuje Markéta Marie Alacoque. Po ní následují další ctitelé Božského Srdce, z nichž připomeňme alespoň Ludvíka Marii Grignonu z Montfortu, Alfonse z Liguori, Sofii Barátovou, Josefu Menendezovou a další. Rodí se řada kongregací zasvěcených Srdci Ježíšovu, k jeho cti se stavějí chrámy, otec Mateo Crawley zavádí intronizaci Nejsvětějšího Srdce v rodinách...

„Otcem, učitelem a apoštolem liturgického uctívání přesvatých Srdcí Ježíše a Marie“ byl v kanonizační bule označen sv. Jan Eudes. Církev, její dokumenty a liturgii ovšem nejvíce ovlivnila sv. **Markéta Marie Alacoque**. (22. 6. 1647 – 17. 10. 1690)

Známa jsou sdělení a přísliby ze zjevení, kterých se této salesiánce v Paray-le-Monial dostalo. „Ale co mě bolí ještě více, je to, že mnou pohrdají i zasvěcená srdce. Právě proto tě žádám, aby byl první pátek po oktávě Božího Těla zasvěcen zvláštnímu svátku k uctívání mého Srdce, v ten den přijímej a napravuj úctu k mému Srdci, a tak napravuj pohrdání, které podstupuje, když je vystaveno na oltářích. Já ti zároveň slibuji, že mé Srdce se rozevře a bude hojně rozlévat svou božskou lásku na ty, kteří mu budou prokazovat tuto úctu a kteří se budou starat o to, aby se mu této úcty dostávalo.“ (Červen 1675) Její

vidění probodeného srdce, vroubeného trny, se zasazeným křížem a s šlehajícími plameny se stalo podkladem tradiční ikonografie Srdce Páně.

Bohoslužebné uctívání Srdce Ježíšova počíná rokem 1765, kdy papež Klement XIII. povolil polským biskupům zvláštní mši a oficium pro Nejsvětější Srdce a novou slavnost přijali i biskupové ve Francii pro své příslušné diecéze. Pius IX. je rozšířil na celou církev a 18. 9. 1864 Markétu Marii Lev XIII beatifikoval. Zveřejnil 25. 5. 1899 encykliku Annum sacrum a dne 11. června zasvětil lidstvo Nejsvětějšímu Srdci. Papež Benedikt XV. kanonizoval 13. 5. 1920 Markétu Marii a Pius XI. v roce 1925 sv. Jana Eudese. Tento papež zveřejnil i encykliku Quas primas (o ustanovení svátku Krista Krále, 11. 12. 1925), Miserentissimus Redemptor (Nejmilosrdnější Vykupitel, 8.5.1928) a Caritate Christi (Láska Kristova, 3. 5. 1932). Pius XII. podal v encyklice Haurietis aquas z 15. 5. 1956 výklad o uctívání Srdce Ježíšova. (Ladame, 1996) **Zásvětnou modlitbu, kterou před sto lety papež Lev XIII. zasvětil lidstvo Nejsvětějšímu Srdci Páně**, dnes nacházíme v upraveném znění v kancionálu, zařazenou za litanie k Srdci Ježíšovu. Obnova tohoto zasvěcení byla provedena při ustanovení svátku Ježíše Krista Krále roku 1925. Součástí encykliky z r. 1928 je smírná modlitba, určená pro slavnost Nejsvětějšího Srdce Páně.

Úryvky ze zmíněných dokumentů chceme zakončit tento stručný a zdaleka ne úplný náhled do podstaty, historie a tradice úcty k Božskému Srdci. Přestože poslední z citovaných dokumentů pochází z 30. let, věříme, že všechny mají co říci i dnes. Jazyk církve a slovo Svatých otců jsou stále živé i pro naše srdce.

„Když církev v prvních dobách svého života byla svírána jhem césarů, objevil se mladému císaři kříž jako znamení nádherného vítězství, které bylo zanedlouho vybojováno. Tak vidíme i nyní příznivé a božské znamení, totiž Nejsvětější Srdce Ježíšovo, nad nímž je kříž svítící v plamenech nejbělejší čistoty. V ně musíme složit všechnu svou naději, je musíme prosit a od něho čekat záchranu.“

(Lev XIII., Annum Sacrum, 1899)

„Zbývá nám jen vyzvat tento ubohý svět, který prolil tolik krve, který vykopal tolik hrobů, zničil tolik veleděl, zbavil tolik lidí chleba a práce, zbývá nám, pravíme, jen abychom jej volali slovy posvátné liturgie: **Obráťte se k Pánu Bohu svému!**

Zdaž vám můžeme, ctihodní bratři, ukázat pro tuto jednotu modliteb a odčinění vhodnější příležitost, než je svátek Nejsvětějšího Srdce Ježíšova? Zvláštní známkou tohoto svátku, jak jsme šířili dokázali před čtyřmi lety ve své encyklice „Miserentissimus“, je duch zadostiučinění, a proto jsme si přáli, aby se v onom dnu na celém katolickém světě konaly pobožnosti za odčinění urážek Nejsvětějšího Srdce...

Božské Srdce Ježíšovo jistě vyslyší modlitby a oběti své církve a řekne konečně své Nevěště, která lká pod tíhou tolika béd a neštěstí: „Veliká jest víra tvá, staň se tobě, jak si přeješ.“ (Mat. XV,28)

(Pius XI., Caritate Christi, 1932)

Prameny:

Ladame J.: Srdce Ježíšovo, srdce plné lásky, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakladatelství 1996 (CE COEUR SI PASSIONNÉ..., Paris 1974); Schaller M.: Římský misál, Praha, Opatství Emauzské 1935; Zasvěcení, Praha, Národní sekretariát Intronizace Srdce Páně, č.10/1926, č. 7.-8./1928, č.7.-8./1932 (přetisk církevních dokumentů).

Co s historickou pamětí?

V dějinách Církve existují období, která byla obzvláště osudově poznamenána jednáním členů a představitelů Církve, které neodpovídalo evangeliu. Snahou Svatého otce je, aby Církev otevřeně přiznala svá pochybení všude tam, kde k nim skutečně došlo. Jde o velmi komplikovanou záležitost, při které je třeba usilovat o pokud možno co nevěrnější odhalení pravdy. Takový přístup vyžaduje navýsost odbornou práci a přístup ke všem potřebným pramenům.

Naše historická paměť je však také poznamenána důsledky tendenčního zkreslování historické skutečnosti, při kterém se jedním často a priori nasazuje psí hlava, a naopak se idealizují jiní, kdo si toho ve skutečnosti vůbec nezaslouží. V důsledku takového zkreslení může docházet k tomu, že vina jedněch se svaluje na někoho jiného.

Pokud se máme vyrovnat se spornými stránkami minulosti církevních dějin, neznamená to tedy, že si máme jen sypat popel na hlavu za všechno, co se Církvi předhazuje už od dob osvícenství a v čem si libují její odpůrci, kteří operují často stereotypními a otřepanými frázemi. Potřebujeme se seznámit se skutečnými omyly našich předků nikoliv proto, abychom je odsoudili, ale abychom se z toho poučili a snažili se pokáním a modlitbou zmírňovat a odčiňovat duchovní škody, které byly Církvi a jejím údům způsobeny těmi, kdo v minulosti nesprávně jednali. Stejně však je třeba se postavit proti těm, kteří z nejrůznějších důvodů dodnes zneužívají minulosti, aby jejím dalším zkreslováním a zlomyslným zveličováním skutečných i domnělých chyb záměrně špinili dobré jméno Církve.

V čem tedy může svou historickou paměť očistit ovací řadový katolický křesťan?

Především bych se měl zamýšlet nad tím, zda to, co já sám o takových událostech a dějinných epochách vím, nejsou jen tendenčně tradované polopravdy. Zda jsem si opatřil to-

lik faktických poznatků, abych si mohl vytvořit objektivnější názor o tom, co se skutečně událo a čeho se mohli i nemohli dopustit naši předkové, a mohl upřímně a věcně přispívat ve svém okolí k překonání neblahých důsledků dávných rozporů i současných falešných »pravd«.

Očišťování historické paměti se však nemusí týkat jen dávné minulosti. Snazší bude začít od doby, kterou neznáme jen z tendenčních románů a filmů, ale z osobní zkušenosti. Uplynulo 10 let od obratu, který ukončil čtyřicetileté trvání marxistického totalitního režimu. Bylo to přece období, které netvářeli pouze ti, kdo vládli, ale také ti, kdo tvořili »poddané«. Jak v době nacismu, tak v době komunismu byli mocipáni nejdnou sami překvapeni, co všechno si mohou dovolit, protože na odpor, se kterým původně počítali, nakonec vůbec nenarazili a lhostejná veřejnost jim nechala volné ruce.

Zpytoval jeden každý z nás upřímně své svědomí, jak se choval v době totality? Neomlouváme dnes dovedně svoji někdejší »loajalitu« ještě více, než jsme si ji omlouvali tehdy? Jsme vůbec schopni přiznat se před sebou i před druhými ke svému oportunismu, zbabělosti, neupřímnosti, přetvářce, prospěchářskému sobectví a utilitarismu? Jsme vůbec schopni zhodnotit, čemu jsme mohli zabránit, a přece jsme tomu nezábránili? Co jsme mohli ovlivnit zcela jiným směrem, a neudělali jsme to? Jen si přiznejme, jak rychle dokážeme převlékat svůj

MODLITBA ZA MÍR

Velký všemohoucí Bože, ty nechceš, aby na zemi byla válka a nenávisť, nespravedlnost a bezcítlost. Ty sám jsi Mír.

Ty chceš, aby na zemi bylo stále lépe.

Ty chceš, abychom ve svých očích nesli radost, a žehnáš našim rukám, které pracují podle tvé vůle.

Pohled', Bože, stále znovu se vynořuje těžký mrak a klade se na lidstvo, a to je pak plné zášti a zloby, žárlivosti a krutosti.

Otče pokoje, dej našim očím svůj mír a dej, ať pracujeme pro pokoj, veď nás k odpuštění, když nám ubližují, nedovol, abychom udeřili, když jsme obdrželi ránu.

Dej nám velkou milost, abychom uměli zapomínat, abychom každý den začínali znovu s láskou a dívali se přitom na tebe.

Dopřej nám, abychom uměli zapomenout na všechno těžké, co nás postihlo, z celého srdce a s novou nadějí, abychom tě mohli s novou radostí chválit a velebit v míru a pokoji. Amen.

kabát, a pokud jde o nás samy, vůbec nám to nepřipadá odsouzeníhodné. Kdo není schopen stát se spravedlivým soudcem vlastního jednání a vlastních skutků, neměl by se jen tak odvážit toho, že bude soudit druhé, tím méně ty, kteří žili před ním ve zcela jiných podmínkách.

Kdo jsme my, že si troufáme suverénně soudit ty, kteří byli před námi? V nesnášenlivosti, sobectví, krutosti a prolhanosti se naše století vyznamenalo do té míry, že těžko najde v minulosti sobě rovné. Žijeme v době, kdy je člověk schopen najít si omluvu a ospravedlnění pro nejhrubší násilí i nejhanebnější nemravnost. Lidé nikdy nebyli bez hříchů, ale aspoň je nepřestávali pokládat za hříchy, přinejmenším je skrývali a styděli se za ně. Dnes se člověk svými ohavnostmi honosí a vystavuje je na odív, nechá si je dokonce uzákonit jako nezadatelné právo. Ti, kdo vystoupí na obranu trvale platných mravních zákonů a etických norem, jsou pokládáni za brzdy pokroku a nepřátele společnosti, nebo jsou při nejmenším zesměšněni jako zkosnatělí staromilci. Existují dokonce případy, že se za to dostali do vězení. Poukazování na minulost Církve má posloužit k tomu, aby ji v současné době jako nepohodlnou zdiskreditovalo a dokázalo, že nemá právo nekompromisně hájit Boží i přirozený

mravní řád. Politováníhodná je ovšem skutečnost, že různí samozvaní soudci Církve se nerekrutují pouze z jejich vnějších nepřátel, ale že má Církev ve svých vlastních řadách nejdříve »odborného osvícence«, kterému připadá autorita Církve příliší »těsná« a hledá vlastně svou kritikou všemožné cesty, jak by ji (i ve svůj »prospěch«) zpochybnil a podřídil lidské libovůli.

Máme tedy ve skutečnosti více starostí s přítomností než s minulostí, kterou se můžeme zabývat jen natolik, aby nás neodváděla od palčivých současných problémů. Konec konců to, co se již jednou stalo, nemůžeme změnit, a může se ukázat, že už ani není možné dopídit se skutečné pravdy, ke které patří nejen vnější historická fakta, ale i vnitřní subjektivní názory a postoje a jednání našich předků, jejichž zjištění a ověření se namnoze vymyká našim možnostem, protože do lidských srdcí vidí jedině Bůh. Přitom stejně tak, jako kdysi subjektivní jednání se podílelo na faktech, jejichž důsledky se projevují dodnes, i naše každodenní zcela subjektivní skutky se podílejí na tvorbě dějin, které budou posuzovat nejen naši potomci, ale především a do všech důsledků náš nejvyšší a nespravedlivější Soudce.

-lš-

NOVÝ DOMOV PRO POSTIŽENÉ V PRAZE-LIBOCI

25. května byl otevřen za účasti pražského arcibiskupa kardinála Miloslava Vlka při mši katolické charity v Praze – Liboci (Libocká 43/6). Ředitelkou Domova sv. Rodiny je sestra Akvinela z kongregace Školských sester de Notre Dame.

Domov vznikl rekonstrukcí staré libocké školy, ve které se přestalo vyučovat již v r. 1958. Posledním nájemníkem zde byl Servis diplomatických služeb, jemuž budova sloužila jako sklad nábytku. Zahrada se používala jako skládka. Obvodní úřad v Praze 6 schválil v červnu 1996 projekt pro výstavbu Domova a pronájem na dobu 30 let.

Objekt je nyní rozdělen na 5 chráněných bytových jednotek: byt pro 7 imobilních chlapců, byt pro 9 imobilních dívek; 6 garsoniér, bytovka pro 8 starších chodících chlapců a bydlení pro 6 pohyblivých žen v důchodovém věku.

Celý projekt vznikl z rozhodnutí rozšířit stávající Domov sv. Rodiny pro mentálně postižené děti v Praze – Petřinách (Ulrychova 10) tak, aby mohl sloužit dalším postiženým občanům. Počítá se zde s umístěním 38 klientů a 14-15 zaměstnanců. Počítá se celkem s 35 zaměstnanci a 90-100 strážníky. V plánu je dokončení budovy dílen, které budou mít košíkářské, tkalcovské, keramické a truhlářské pracoviště, a vybudování rehabilitačního centra. Dokončení celého projektu je závislé na finančních dotacích příslušných institucí, především Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, Magistrátu hlavního města Prahy a také na pomoci příznivců.

(Konto: č. účtu 10006-242242-061/0100 u KB Praha 6.)

Ďábel se převléká za Krista

Nezačínali bychom tuto řeč o knížeti temnoty, kdybychom v poslední době neviděli tolik stop jeho působení, kdybychom nebyli svědky toho, jak ho popletení mladí lidé dobrovolně uctívají a drže nosí světem jeho symboly, a kdyby on sám nás zákeřně nepřepadal na našich životních cestách, aby pošpinil naše dobré úmysly a snahy a aby nás postrašil tím, kolik lidských duší už si ochočil a odvedl od Boha. Ne, nemusíme se ho bát, protože on už své povstání proti nebeskému království prohrál; musíme ale být opatrní, protože sami bychom v osobním souboji s ním podlehlí. A ten souboj není z jeho strany veden podle žádných pravidel, nýbrž se zakládá na klamu. Ďábel ničí člověka tím, že ho klame.

Podvody, které ďábel dělá, jsou různého druhu a různé intenzity. Giovanni Papini kdysi napsal: „Největší lstí ďábla je, když sám o sobě prohlašuje, že není.“ Na tento klam naletěli v dějinách církve i mnozí křesťané: tvrdili, že v Bohu věří, ale v ďábla ne – to prý jsou tmářské pověry, nebo podle současného slovníku projevy negativismu, strachu a nedospělé víry. Církev ale jasně učí o reálné existenci „svůdce, který se staví proti Bohu a který ze závidlivosti uvrhne lidi do smrti. Písmo a církevní tradice vidí v této bytosti padlého anděla, nazývaného satan nebo ďábel“ (Katechismus katolické církve 391). G. K. Chesterton k této otázce vtipně poznamenává, že existence ďábla je jediný článek víry, který se dá experimentálně dokázat. Kardinál Ratzinger v knize „O víře dnes“ poměrně podrobně rozebírá současné teologické spory o existenci ďábla a mimo jiné říká: „Evangelisté o ďáblovi hovoří často a v žádném případě nemají v úmyslu hovořit o něm symbolicky. Jako sám Ježíš, byli i oni přesvědčeni – a tak tomu chtěli i učit, že se jedná o konkrétní mocnost a určitě ne o abstraktní pojem.“ (1. vyd. 1994, s. 119)

Ale ďábel má ve své výzbroji ještě další lest, a možná větší a horší: dovede se převlékat za dobrého ducha, za dobro samo, za samého Krista. Vzpomínám si, jak po pádu komunismu v roce 1989, kdy duch zla byl z některých svých pozic zahánán, a proto poněkud změnil své metody, vystoupili v tele-

vizi v předvolební kampani zastupci jednoho hnutí podporující veřejnou nemravnost a smilstvo. Na druhý den kdosi v mé blízkosti prohlásil: „Ale oni vypadali jako docela slušní a inteligentní lidé!“ – No to se ví, chtělo se mi tenkrát odpovědět, že to nebudou špinaví čerti s kopyty a rohy; těm by nikdo nevěřil. Zlo budou vždycky propagovat nastrojení elegáni, aby už svým vzhledem ukázali, jak jim jde k duhu. Tento moment krásně vystihl režisér Pietro Paolo Passolini ve svém filmu „Evangelium podle Matouše“, kde ve scéně pokušení Krista na poušti nehraje ďábla žádný odporný skrček, nýbrž nádherný muž vznešeného vzhledu. Ježíš vedle něho vypadá trochu jako outsider – nemá podoby ani krásy, aby upoutal náš pohled. Ďábel byl přece stvořen jako nejkrásnější z andělů; bylo by nelogické, kdyby své krásy nevyužil.

Podívejme se na svůj křestní slib, kdy jsme se poprvé ústy rodičů a kmotrů výslovně rozešli s ďáblem a zaslíbili se Bohu. Dnes se kněz ptá: „Zříkáte se ducha zla, i všeho, co působí, i všeho, čím se pyšní?“ Ve starším překladu tato formule zněla: „Odříkáš se satana, i všech skutků jeho, i veškeré nádhery jeho?“ – To je ta ďáblová zbraň: pýcha, nádhery. Pýcha by nám byla na Bohu podezřelá, nádhery už tolik ne. Na věci krásné a dobré nás ďábel snadno naláká. I ovoce v ráji bylo lákavé na pohled.

A musíme říci, aniž chceme někoho přímo obviňovat ze spolku s ďáblem, že i v našem vnit-

rocírkevním životě se někdy objevují nápady a iniciativy, které na první pohled vypadají jako prospěšné a bohudobré, ale ve skutečnosti mají na sobě právě onu masku falešné nádhery. Poznají se až později, po ovoci. Ze začátku zpravidla všem připadají jako jedinečné recepty na řešení aktuálních problémů, jako pomoc z nebe „v příhodný čas“ (řecky *kairos*). Jsou-li ale pečlivěji prozkoumány, maska je sejmuta; jejich hlasatelé, kteří se do toho okamžiku zapřísahali věrností víře a církvi, najednou přecházejí do opozice a distancují se od „oficiálních struktur“. Přesně tak se chovali modernisté po pastýřském zásahu sv. Pia X., podobně to bývá vidět i na jejich pozdějších obdivovatelích. Ale nic z toho není tady na světě definitivní a my bychom neměli nad nikým lámat hůl. Pro každého je schůdná cesta Petrova: od počátečního hrdého „i kdyby tě všichni opustili, já zůstanu s tebou“ přes ono tragické „neznám toho člověka“ až po spásitelné vyznání „ty víš všechno, ty víš také, že tě miluji“. Tím končí ďáblová moc i veškerá jeho nádhery; tím začíná svoboda Božích dětí bez klamu a hříchu.

Modlitba, kterou nás naučil Pán Ježíš, končí prosbou o zachranu od zlého. Katechismus k tomu poznamenává: „Zlo v této prosbě není něco abstraktního; označuje naopak osobu satana, zlého ducha, anděla, který se protíví Bohu“ (KKC 2851). V každém Otčenáši tedy prosíme také za prohlédnutí ďáblová klamu, za sejmnutí masky dobra z tváře zla.

Karel Komárek

Heřman Josef

Vilém Hünermann

XLV.

Engelbert, nový arcibiskup, byl spravedlivý a každý k němu mohl přijít se svým problémem. Nechtěl, aby si chudí museli těžce kupovat právo. Jednou, když měl ve svém paláci soudní den, přišla jedna vdova a prosila jej o někoho, kdo by jí pomohl vyřešit její věc u soudu. Engelbert ale znal chamtivost advokátů, proto jí řekl:

„Jen mluvte, dobrá ženo, vy přece víte nejlépe, co vám schází.“ Zbytečně protestovali protivníci, že je to proti městským zákonům; právo chudých pro něj bylo víc než zaprášené paragrafy.

Jednou přišel jeden chudý s jinou záležitostí, když se Engelbert právě chystal k odjezdu. Rychle seskočil z koně, aby vyslechl prosbu chudého.

Jindy se biskup na své cestě Vestfálskem chystal posadit k obědu, když přišla vdova s plačícími dětmi. Jeden loupežný rytíř jí zabil manžela a vyhnal je z hospodářství. Tu Engelbert vyskočil:

„Vstávejte!“ vykřikl a podíval se s hněvem v očích na své průvodce. „Nesluší se, aby si pastýř liboval, zatímco jeho stádo trpí!“ Obrátil se k té ženě a pokračoval: „Sedněte si, toto jídlo patří teď vám; mezitím se pokusíme pomoci vám k pravu!“

Pak vyjel Engelbert se svými rytíři k hradu toho lapky, dobyl jej a nechal toho loupežníka pověsit. Vdově pak vrátil její hospodářství.

Biskup Engelbert neměl jen ruku, která by žehнала, ale měl i pěst, která uměla udeřit chamtivce i nepoctivce, prostě i urozené.

Engelbert byl i dobrým pastýřem duší. Povolal do Kolína přijít mnichy sv. Františka a sv. Dominika a přenechal jim mís-

to pro kláštery. Tak chodili chudí bratři ulicemi Kolína, kázali v kostelích a požehnání, jež přinesli žebraví mniši v hnědých a bílých hábitech, bylo nezměrné.

Biskup nezapomněl ani na slib, že dá vystavět nový dóm. Když ale stavební mistři, které nechal přijít z celého Německa, předložili své plány, odsunul je stranou a řekl:

„Ne, to není to pravé, velké a krásné. To není královský dóm, který potřebuji ke cti nebeské Matky. Namalujte nové plány, moji pánové!“

Moc kolínského arcibiskupa byla čím dál tím větší. Byla požehnáním pro celou říši. Nový císař Fridrich II. ustanovil v době svého pobytu v Itálii Engelberta za svého zástupce, který měl teď v rukou blaho říše. Před jeho slovem se třáslí nepoctivci, ale dobří se těšili z jeho síly a moci.

Jednou přišel k Engelbertovi jeden kupec a prosil ho o doprovod při cestě pohořím Hartz. Arcibiskup ale nedal prosebníkovi vojáky, nýbrž svou rukavici. Tu měl ukázat všem, kteří měli chuť loupit. Vícekrát prokázala rukavice obchodníkovi svou moc a po šťastném návratu napsal obchodník biskupovi nadšené verše:

*Pane, s vaší ochranou
chtěl bych jet
i do nejhustších lesů
jet k muslimům,
kde končí křesťanství.*

Engelbertův smysl pro spravedlnost neznal žádné překážky, před nikým se nezastavil, ani před vlastními příbuznými.

Jednou mu byla přednesena žaloba proti jeho bratranci, hraběti Fridrichovi z Isenburgu, který poškodil klášter Essen, který měl jako jeho fojt chránit. Engelbert ho bez milosti hnal

před spravedlnost, požadoval nápravu a nakonec ho zbavil fojtství. Fridrich, který z toho byl otřesen, se naoko polepšil a Engelbert doufal, že se s bratrancem plně usmíří při setkání ve Vestfálsku. Ve Schwelmu chtěl biskup v listopadu 1225 vysvětit kostel a při tom opět potkat svého příbuzného Fridricha.

Mnozí jej varovali před nejhorším, protože znali Fridrichovu úskočnost. Ale mohutný biskup měl jen úsměv pro takové starosti. „Je to přece můj bratranec. Copak si nemám být jistý životem u svého příbuzného?“ říkal sebejistě.

Tak přišel den odjezdu. Doprovod již byl v sedle a Engelbert se chtěl vyhoupnout na koně, tu se jeden mnich v bílém hábitu prodral přes množství lidí až k biskupovi. Obličej mnicha byl vyhublý a vlasy šedivé. Ale kráčel jistě k biskupovi, vzal mu oteže z rukou a volal pevným hlasem:

„Pane, nejezděte do Schwelmu!“

Biskupovi se vlila krev rozčilením do tváře, rázné slovo již bylo na rtech, ale vážný pohled na úctyhodnou postavu kněze jej zadržel. „Kdo je ten mnich?“ ptal se jednoho kněze ve svém doprovodu.

„Je to premonstrát Heřman Josef ze Steinfeldu! Říká se o něm, že je to světec!“ dostalo se biskupovi odpovědi.

„Co mi chcete tak důležitého sdělit, že mi držíte oteže?“ zeptal se Engelbert.

„Nejezděte do Schwelmu!“ odpověděl opět mnich. „Pane,

přisahám vám, že tam na vás číhají!“

„Kdo na mne číhá?“ ptal se Engelbert s úsměvem. „Kdo by si dovolil číhat na správce říše? Kdo na mne číhá?“ ptal se znovu.

„Smrt!“ odpověděl vážným hlasem mnich.

„Máte zprávu o nějakém spiknutí, které mi ukládá o život? Pak mluvte!“ rozkázal arcibiskup.

„Ne, ne, to ne!“ odpověděl Heřman Josef. „Ale takové zvláštní tušení, ne tušení, spíš jistota mi svírá srdce. Pane, věřte starému muži, který nešel zbytečně až sem! Nejezděte do Schwelmu!“

„Ale co, nějaké tušení!“ vyjel nelibě Engelbert. „Jedeme!“ A hned se vyhoupl do sedla. Ale mnich si pevně stoupl před něj, podíval se mu vážně do očí a řekl: „Nejezděte do Schwelmu! Číhá na vás smrt!“

Biskup se na chvíli zarazil. Skoro to vypadalo, že seskočí s koně a dá rozkaz sesednout. Pak ale rázně zvedl hlavu, odstrčil ruku kněze a řekl: „Děkuji vám, ctihodný otče, za vaše varování. Ale já jsem se rozhodl. Svůj život svěťuji Boží ruce a své pěsti.“

Pak zvolal mocným hlasem: „Kupředu, jedeme!“ Podkovy zazvonily, jiskry odlétly. Ještě dlouho se mnich díval za odjíždějící výpravou, v jejímž středu byla vidět mocná postava arcibiskupa. Pak šel zpět starými uličkami Kolína, které mu byly tak blízké z dětských her. Ale jeho srdce bylo smutné k smrti.

Pokračování příště

POKUSNÍ KRÁLÍCI Z CHIAPAS

Ženy z jihomexického státu Chiapas jsou zneužívány k antinatalním pokusům jako »pokusní králíci«. Podle sdělení biskupa Filipa Aguire Franco mezinárodní společnost Family Health International zde testuje antikoncepční a předčasný porod vyvolávající prostředky.

Biskup potvrdil, že samotné ženy nejsou o těchto pokusech a o jejich možné škodlivosti vůbec informovány. Tyto pokusy mají zajistit státům možnost, aby pomocí umělých prostředků zcela kontrolovaly mateřství žen ve své zemi.

ACI

Panenství v Církvi

V souvislosti s putováním milostné sochy Panny Marie Nazaretské jsme dostali do redakce letáček, který tuto sochu provázel při její návštěvě Itálie.

Ke cti vždy Panny Marie, Matky Boží, kéž znovu zazáří charisma panenství v Církvi a ve světě!

Máme tu radu pro všechny dospívající a pro všechny mladé, kteří chtějí žít v Boží milosti, aby nabídli Pánu Ježíši **svatý slib čistoty** a obnovovali jej každý rok až do uzavření manželství. Panenství je ctnost, která zdobí stejně tak ženy jako muže.

Jak uskutečnit toto vznešené rozhodnutí panen a paniců?

Zde je cesta velice prostá, velice osobní a úžasná: **Jednej s vedením Ducha svatého.**

1. Žádej Ježíše ve své modlitbě, především při svatém přijímání, aby ti dal milost uchránit svůj život v čistotě a v nevinosti až do uzavření manželství.

2. Porad' se se svým duchovním vůdcem, vyžádej si jeho požehnání a vedení při uskutečnění tohoto slibu.

3. Svěř vedení své duše trvale dobrému knězi.

Promluv s ním a požádej ho, aby tě přijal za svého duchovního syna.

Spolu s ním se modlete. Vstup do duchovního společenství s tímto Božím mužem; svou modlitbou a svým vedením tě bude podporovat v záležitosti čistoty a nevinosti.

V den, který si k tomu zvolíte, vlož své ruce do jeho kněžských rukou a zcela svobodně

nabídní Ježíši svůj **roční slib svaté čistoty.**

Tento slib si střežte jako své tajemství v Pánu.

Který den zvolit?

Abys mohl vyslat k nebi tento akt lásky, která tě činí podobným svaté Panně, bude nejvhodnější zvolit některý den zasvěcený Panně Marii, případně některou sobotu.

K čemu je tento panenský slib?

Hlavním smyslem tohoto úkonu je, abys dospěl v čistotě a nevinosti až k svátosti manželství, tak jak ti to ukládá povinnost katolického křesťana.

Tento závazek panenství dodá tvému mládí zář a sílu, protože tvůj organismus, jak přirozený, tak nadpřirozený, bude nedotčen rozkvétat v plnosti milosti a darů, v plnosti ctností a charismat Ducha svatého. Proti tomu křesťanský život prožraný hříchem nečistoty je jako rostlina ohlodaná červem, která nemůže přinášet plody.

Uvědom si, že tvůj panenský závazek má vliv i na tvůj vztah ke společnosti a přispívá významně k transformaci světa. To je tvé skutečné povolání v Církvi i ve společnosti.

Svaté panenství mladých křesťanů je božskou silou, která očišťuje a zachraňuje svět.

Staň se apoštolem panenství mezi svými druhy. Těm, kteří jsou potřísněni hříchem, připomeň Boží milosrdenství: Ježíš je *vzkříšení a život.*

Jestliže během této cesty svatosti tě Pán zavolá do stavu úplného zasvěcení, řekni své ano.

Obě povolání, jak manželství, tak zasvěcení, jsou-li prožívány v čistotě a nevinosti, zahrnuje Pán svým požehnáním.

Amen. Aleluja!

Učitel latiny

Když bylo P. Pioví, tehdy Františkovi Forgione, sedm let, hledala pro něho jeho matka učitele latiny. František měl chodit na hodiny latiny k bývalému knězi Tizzanimu, který žil v nedovoleném poměru s jednou ženou. František o tomto jeho stavu předem nevěděl. Ale učitel nebyl schopen svého žáka nic naučit. Navíc mu vadilo, že František každé ráno před vyučováním chodil na mši svatou a ministroval, a tak »mrhal svým časem«. Nakonec řekl matce, že chlapec je pro studium zcela nevhodný, aby jej raději posílala na pole. Když to František uslyšel, řekl: »Moje hlava že je neschopná? Jeho hlava není k ničemu, protože žije v hříchu.« Matka mu našla jiného učitele a všechno šlo dobře.

Pro zbloudilého kněze však setkání s P. Piem nebylo bez užítku. Když P. Pio jako mladý kněz během své vojenské služby přijel jednou domů na zdravotní dovolenou, potkal u domovních dveří děvčátko, které plakalo: »Tatínek umírá opuštěný od Boha i od lidí!« P. Pio spěchal k němu, poslal otřesenou ženu do kuchyně, vstoupil

k nešťastnému do jeho pokoje. Ten zanedlouho nato zemřel smířen s Bohem v jeho náručí.

»Katedrála v poušti«

Když chtěl otec Pio vybudovat v San Giovanni Rotondo nemocnici, aby zmírnil utrpení chudých, kladli mu do cesty v Římě i v jeho řádu nesčíslné překážky. Bylo by to prý, jako kdyby někdo chtěl vybudovat »katedrálu na poušti«. Kromě kláštera nebylo tehdy v řídké obydlené oblasti prakticky nic. Když byla nemocnice svčena, P. Pio předpověděl, že »Dům úlevy a naděje« bude brzy malý. Od té doby byla nemocnice pětkrát rozšiřována. Dnes má 1200 lůžek (1956 jich bylo 300), pět operačních sálů, nejmodernější technickou infrastrukturu. Nemocnice má 2500 zaměstnanců a je v celé jižní Itálii jedinečným a nejproslulejším zařízením vůbec. Stát jí přiznal statut oblastní nemocnice a »Dům úlevy« a naděje je právně a administrativně samostatnou jednotkou. Otec Pio ji daroval Svatému stolci, takže ji nyní spravuje komise jmenovaná Vatikánem.

-kipa-

924 000 VYHNANCŮ Z KOSOVA

Od počátku konfliktu v Kosovu opustilo – podle odhadu OSN – své domovy přibližně 924 000 lidí. Podle statistiky OSN bylo přijato od března přibližně 744 000 uprchlíků v sousedních zemích:

Albánii, Bosně-Hercegovině, Makedonii a Černé Hoře. Zhruba 56 600 lidí nalezlo útul v ostatních státech Evropy a v Severní Americe.

Albánie přijala přes 433 000 běženců, Makedonie 226 000, do Černé Hory přišlo 64 000 a do Bosny-Hercegoviny přibližně 20 000 Kosovanů. Srbsko pečuje – podle vlastních údajů – o 64 000 uprchlíků. Z ostatních zemí přijalo nejvíce běženců Německo – přibližně 12 500; Turecko 7 500, Kanada a Norsko 4 400 osob, Francie, USA a Rakousko po 3 000 uprchlíků. *KNA*

ČISTOTĚ

*Na čele tvém je poklid sám
a na tvých rtech je dětský smích
a na tvé lici není klam
a ve tvých očích není hřích.
Jsi mezi námi jako květ,
a když tě vidím, jsem si jist,
že z moře vln, v nichž tone svět,
jej zvedne k Bohu ten, kdo čist.*

J. V. Sládek

Modlitba

Jan Pavel II. vyjádřil hlubokou bolest nad nedávnou smrtí významného francouzského filozofa Jeana Guíttona. Připomeňme si tuto velkou osobnost výňatkem z jeho stati o modlitbě.

„Protože si Koncil vzal za úkol rozmnožit víru, lépe přizpůsobit potřebám našeho věku zařízení podléhající proměnám, podpořit to, co může přispět k jednotě všech, kdo věří v Krista, upevnit vše, co lidi přivádí do lůna Církve, dospěl k názoru, že mu přísluší, aby pečoval zejména o obnovu a rozvoj liturgie. Neboť liturgie, jejímž prostřednictvím (zvláště v božské oběti Eucharistie) se koná dílo našeho vykoupení, přispívá v nejvyšší míře k tomu, aby věřící vyjadřovali a vyjevovali ostatním lidem Kristovo tajemství a autentickou povahu pravé Církve.“

V jednom období mezi dvěma zasedáními koncilu – bylo to v r. 1963 – mě požádal Pavel VI., abych sepsal výklad o tom, jak se laickému filozofovi jeví problém, s nímž se opětovně setkáváme v historii liturgie, totiž otázka „reformy modlitby“. Inspiroval jsem se tehdy myšlenkou, kterou jsem převzal od Newmana: Církev v průběhu staletí občas pozměňuje formy a zvyklosti, aby uchovala hlubokou identitu. Nihil innovetur, nisi quod traditum est. A v oblasti bohoslužby je třeba zdolat obtíž tkvící v nutnosti smířit dvojí, zdánlivě protichůdný požadavek.

„Prvním z těchto požadavků je,“ jak jsem napsal, „nezbytnost zachránit posvátný ráz bohoslužby, její mystérium: to, co staří latiníci označovali termínem NUMEN (božská vznešenost). Stejně tak nesmíme zanedbat ani vyzařování liturgie navenek, to, co by se opět dalo shrnout do slova LUMEN (světlo).“

V případě prvního postulátu není užívání latiny při liturgii na závalu: svou hudebností, svou hutností, svou básnickostí uchovává tento jazyk posvátný ráz bohoslužby i v případě, že mu všichni přesně nerozumějí; pro různé národy je znakem jednoty ve víře. Ale z hlediska katecheze a zejména tam, kde církev mlčí a je umlčována, kde liturgie je jediným prostředkem poučení lidu, musí být neznámý jazyk odstraněn, protože šero nemůže osvětlovat, byť by šlo o šero posvátné. Mezi obojí tendenci je třeba nalézt určitou rovnováhu. Liturgie bude v jistém smyslu vrcholem (CULMEN), z něhož prýští veškerý život církve.

Dva tisíce dvě stě Otců se shodlo na tom, že obojí cestu je třeba spojit, a vznes-

lo požadavek, podle něhož se má usilovat o to, aby pod kontrolou sborů biskupů byla vypracována liturgie založená na svátosti i na slově, liturgie, jež by byla srozumitelnější, výchovnější a životnější, než bývala dříve. K tomuto cíli nelze dospět snížením liturgie na nějaké divadelní či magické představení, nýbrž naopak jejím povznesením až k tajemství, v němž se člověk podílí na Božím životě, na spásonosném vtělení, které se uplatňuje a pokračuje v mešní oběti.

Když po 20 letech znovu čtu tento text, zamýšlím se nad dosahem a dopadem změn, které do bohoslužby uvedla pokoncilní liturgie.

Je zřejmé, že změny jsou závažné, tak se věci jeví i lidu našich farností. Jak se stává při všech „revolucích“, zasahují tyto změny zejména jazyk. Například už se nikdo neodvažuje mluvit o tom, co se po staletí nazývalo „mešní obětí“. Slova svrchovaně posvěcená staletým užíváním byla najednou nahrazena jinými. Takto se už nehovoří o oltáři, mluví se o stole; už se nehovoří o kalichu, ale o číši; už se nemluví o hostii, ale o chlebě; a zejména se už nehovoří o oběti, ale o obdarovávání.

Existuje jeden nepsaný zákon, jež nikdo nemůže zrušit (tento zákon uznávají jak marxisté, tak křesťané), a podle tohoto zákona je v každém činu, úkonu, ritu nebo slově implicitně obsažena určitá myšlenka: zákon modlitby je zákonem víry.

Věnoval jsem kus života věci sblížení křesťanů. Během koncilu jsem pocíťoval radost nad určitými změnami liturgie právě kvůli ekumenismu: všechno, co sblízuje oddělená vyznání, připravuje smíření. Ale když jsem o této věci uvažoval, přesvědčila mě zkušenost a dějiny, že různá „smíření“ budou i po „koncilech“ nejistá, pokud k nim došlo na základě dvojznačnosti. Při přípravě autentické shody je nezbytné nezavírat oči před základními rozdíly. Pokaždé se vymstí, když se mlčky přechází podstatné.

Proměny liturgie byly provedeny příliš rychle. Budiž mi dovoleno citovat náhled jednoho přímého pozorovatele, jež nemá s katolicismem nic společného, Andrého Chevillonu (byl to Tainův synovec). Mluvil jsem s ním o liturgické reformě. S ne-

pohutelným klidem mudrce přede mnou pronesl tuto poznámku: „Hluboké proměny v oblasti biologie nebo historie probíhaly nepozorovatelně a prostřednictvím celé řady nepatrných změn. Vy jste mladý, ale jednoho dne si povšimnete, že ten nový způsob, jímž katolíci slouží svou mši, bude mít významné důsledky. Vbrzku bude neseť odlišit katolicismus od protestantismu.“

Odpověděl jsem Chevillonovi: „Katolická eucharistie má dva charakteristické rysy, jež jsou zdánlivě protikladné, jež se však navzájem doplňují a společně vytvářejí opravdovou strukturu. Eucharistie je nejprve obětí, která zpřítomňuje oběť Ježíše Krista. Eucharistie je také svátostí, v níž je shromážděným věřícím v mystické hostině nabízeno ovoce této oběti. Kdybych to měl převést do svého pojmosloví, řekl bych, že eucharistie je z hlediska Boží dimenze (NUMEN) obětí a z hlediska lidské dimenze (LUMEN) svátostí. A koncilová liturgie v žádném případě nechtěla omezovat podíl obětí. Zvýraznila pouze roli svátostí. Ale pokud jde o strukturu, stále platí, že svátost je důsledkem obětí a že zdrojem světla je tajemství. Tomuto světlu popřála koncilová liturgie více místa; Boží slovo je vykládáno srozumitelným, bibličtější způsobem.“

Když jsem však dále přemýšlel, sbíral zkušenosti nejrůznějších lidí, ocítil se tvář v tvář problémům ekumenismu, občas jsem si kladl otázku, zda příliš rychlé uskutečnění reformy s sebou nepřináší nebezpečí, že se poruší základní prvek, jímž je struktura eucharistie. Strukturou zde nazývám: řád, hierarchii, proporce jednotlivých částí bohoslužby. Nekladu na touž úroveň a touž rovnu liturgii slova a liturgii obětí. Z těchto dvou podstatných věcí je podle mne ta druhá podstatnější. První ohlašuje druhou. Lidská rovina (LUMEN) připravuje na Boží (NUMEN). A teprve v ní a pouze v ní se skrývá a zjevuje podstata, jež je tajemstvím víry, ono MYSTERIUM FIDEI.

Ať mi čtenář dovolí, abych se mu vyžal z dojmů a myšlenek, jež ve mně budí nová liturgie. Vyžádá si to značného úsilí, v těchto intimních sférách je totiž velice neseť být upřímný. Daří se mi lehce soustředit pozornost. Na oplátku však zde brzy vyčerpám své síly a má pozornost rychle ochabuje. Jakou radost mi dělá, když slyším, jak se čtou ve francouzském jazyce a tudíž pro všechny srozumitelně ony

Pokračování na str. 14

Pokračování ze str. 14

posvátné texty, které jsem dříve privilegovaně poznával v latině nebo v řečtině, občas i v hebrejštině; když jim mohu porozumět díky komentářům kněze, jenž je vzdělán v exegezi a díky jemuž je všem dostupné to, co bývalo výsadním majetkem odborníků! Jsem šťastný, že celé dějiny spásy jsou zhuštěny do krátkého časového okamžiku díky čtením ze Starého a Nového zákona, která předcházejí evangeliu a která evangelium osvětlují a sama jsou zase osvětlována na jeho základě. „Přímluvy“ mě vedou k současnosti, v níž se odráží a do přítomného okamžiku dějin vtěluje věčnost, „neboť Kristus je včera, dnes a vždy“.

Dívám se však na pomalý, neúprosný běh hodinových ručiček. Můj nervový systém umdlévá. Kněz a věřící spíchájí.

POČET ODPŮRCŮ POTRATŮ VZRŮSTÁ

Více než 55 % Američanů se domnívá, že je třeba výrazně omezit možnost provádění potratů, případně je úplně zakázat. Pro právo zvolit potrat se vyslovilo pouze 27 % dotázaných. Jsou to výsledky výzkumu, který provedla televizní stanice CNN a deník Today spolu s Galupovým institutem mezi 1014 dospělými občany USA.

Tato data dokazují výrazný nárůst obránců života a současně významný pokles zastánců »svobodné volby«. To jsou lidé, kteří formálně potrat odmítají, ale jeho provedení nechávají na rozhodnutí zainteresovaných osob. Ještě před třemi roky bylo těchto zastánců 56 %, zatímco letos představují jen 48 % dotázaných.

Podle Davida N. O'Stena, ředitele výboru »Právo na život«, tento posun je výsledkem kampaně proti tzv. »částečnému potratu«, který představuje nejbrutálnější způsob zavraždění dítěte při předčasně vyvolaném porodu. »Čím více Američanů se doví pravdu o potratu, tím více jej budou odsuzovat,« řekl ředitel. Počet Američanů, kteří žádají, aby byl potrat postaven mimo zákon, vzrostl v posledních dvou letech z 55 % na 61 %.

SKANDÁLNÍ PRAKTIKY KANADSKÝCH NEMOCNIC

Nezávislý kanadský deník »Alberta Report« uveřejnil zprávu, že nemocnice Foothills v Calgary v provincii Alberta nutí zdravotní sestry, aby se i v rozporu se

Slovo zabralo nejlepší díl času. A hle, nadchází vrcholný okamžik, Hodina navždy plná tajemství, kdy se jedinečná událost, „dokonaná jednou provždy“, pro víru tajemně opakuje. Je to něco natolik odlišného od nějakého symbolu nebo nějakého slavení památky. O wondertul solemnity, říkával Newman: Ó slavnosti plná podivuhodného zázraku! Svatý Pavel řekl, že eucharistie ohlašuje smrt Páně, dokud on nepřijde. Nová liturgie právem přebírá tato zvláštní slova, která jako by srážela v jedno minulost a budoucnost s vyloučením přítomnosti. A přece je zřejmé, že pro svatého Pavla nebylo podstatným to, co bylo a co se má stát. Věčné je to, co na tomto místě a v této chvíli (řekl bych ve smyslu pojmu NUMEN) JEST.

Z knihy J. Guittona – Mlčení o podstatném, Petrov 1992, překlad F. X. Halas

svým svědomím účastnily potratových zákroků.

Vedení nemocnice nutí střední zdravotnický personál, aby zabíjel děti, které byly vyňaty z matčina lůna, jestliže je tzv. »částečný porod« přímo neusmrtil. Těmto dětem není podávána potrava, ani poskytována žádná péče. Sestry předložily důkazy, že nemocnice provádí tzv. výběrové genetické potraty. O zabití dítěte se rozhoduje na základě diagnózy jakéhokoliv možného defektu, přičemž takto postižené děti žijí po zákroku ještě několik hodin nebo i dní. Místní úřady se postavily proti deníku a nařídily zničení všech dokumentačních materiálů.

TURÍNSKÉ PLÁTNO A JUBILEJNÍ ROK

V neděli 25. dubna 1999 byla v Turíně slavnostně představena nová publikace „Turínské plátno a jubilejní rok“ (Sindone e Giubileo), která má sloužit bezprostřední přípravě diecéze na Svatý rok, ale i všem poutníkům, kteří Turín navštíví v době, kdy bude znovu plátno vystaveno veřejnosti od 26. srpna do 22. října 2000. Autorem základního textu je P. Franco Arduoso z Turínské teologické fakulty, který spolupracoval se členy diecézních komisí pro Velké jubileum a pro výstav plátna. Turínské plátno, stejně jako jubilejní rok sám, je výzvou ke skutečné nápravě srdce. Jan Pavel II. o něm prohlásil při své návštěvě Turína 24. května 1998, že „Turínské plátno je zrcadlem evangelia“.

P. František J. Holeček OM

POZVÁNÍ NA VÍKEND PRO STARŠÍ ŽENY

Víkendy jsou určeny pro ženy, které prožívají „třetí věk“ svého života. Součástí víkendů jsou přednášky zaměřené na „radosti a starosti“ stáří, vztah k manželovi, dětem, vnoučatům, vztah k Bohu a prohloubení duchovního života. Během víkendu bude možnost ke společným modlitbám, rozjímání, adoraci, mši sv., svátosti smíření i svátosti pomazání nemocných a k rozhovoru s knězem, který bude přítomen po celou dobu trvání víkendu.

Termíny a místa konání víkendů:

3.9. – 5.9.1999 Králíky
1.10. – 3.10.1999 Kroměříž
15.10. – 17.10.1999 Velehrad
12.11. – 14.11.1999 Velehrad
19.11. – 21.11.1999 Žirovnice

Cena pobytu je cca 400 Kč. V ceně je zahrnuto ubytování a strava.

Přihlásit se můžete písemně na adresu:

Centrum pro rodinný život, Marie Mourková, Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc, nebo telefonicky: 068-5312850 – M. Mourková (domů)

Na přihlášce uveďte jméno, adresu, PSČ, věk a datum víkendu. Podrobné informace budou účastnicím posílány před nástupem.

Modleme se společně o Boží požehnání pro toto dílo.
Marie Mourková

Právě vyšlo „nulté číslo“ časopisu pro varhanickou praxi – **VARHANÍK**, které vydává Karmelitánské nakladatelství s.r.o., Kostelní Vydří 58, 380 01 Dačice, a kde je možno si časopis objednat (tel./fax: 0332/420295, p. L. Kunzo). Nulté číslo časopisu je k dostání na adrese: P. Jiří Hájek, ul. Jiřího z Poděbrad 78, 349 01 Stříbro (tel. 0183/622426, fax 0183/622546).

**Exerční dům
při Kapucínském klášteře
v Praze na Hradčanech
pořádá duchovní cvičení**

22. – 28. 8. pro mladší manžele a 10. – 16. 10. pro dospělé. Příjezd na exercie je v první uvedený den v 17 hod., zakončení poslední den po obědě. Vede otec Augustin OFM Cap.

Téma: Otec tě miluje.

Cena pobytu je 1 200 Kč (ubytování + plná penze). Platí se při nástupu.

Přihlášky posílejte pouze písemně na adresu: Exerční dům, Loretánské nám. 6a, 118 00 Praha 1 – Hradčany

CHARITNÍ LINKA DŮVĚRY OLOMOUC tel. 0800/18 98 18

Je tu pro vás, kdo řešíte životní problémy!

Psychologové a další odborníci vám pomohou hledat řešení.

Provoz linky je nepřetržitý!

HOVOR JE BEZPLATNÝ A ANONYMNÍ

Malé katecheze o Bohu X.

10. „DŮKAZ ETNOLOGICKÝ“ – VE VĚDĚ O NIŽŠÍCH NÁRODNOSTNÍCH SPOLEČENSTVÍCH

„Dokazuje“ existenci Boha ze souhlasu lidského pokolení. Dvě skutečnosti spojené spolu se datují od pradávna: Jazyk (řeč) a náboženství. Démostenés (384-322 př. Kr.): „Projdi celým světem a najdeš města bez divadel a škol, ale nenajdeš je bez chrámu!“ Morálně všeobecný a nepřetržitý souhlas lidského pokolení s existencí nějaké osobní vyšší bytosti je historickým faktem. Tento souhlas náboženství vyniká takovými vlastnostmi, že nutně plyne z pramene pravdy. To nepopírají už ani ateisté, ale hledí všeobecný souhlas znehodnotit výkladem o jeho vzniku z pramenů lidských bludů a vášní.

Jenže náboženství – původní, čisté – nepochlebuje vůbec vášním, naopak se jim protíví a není závislé na svědectví smyslů. Vždyť smysly člověka tak často klamou, jako např. že země stojí a slunce se pohybuje, zdánlivý klid ve hmotě atd. Fakt „Bůh jest“ není předmětem poznatelným smysly

(dle barvy, zvuku, pohybu...), ale je jevem nadmyslným, poznatelným jen soudem rozumu.

Opravdoví odborníci, nezaujatí, jako např. Andrew Lang u australských národů, škola etnologicko-historická, škola Societas Verbi Divini v čele s P. W. Schmidtem a W. Koppersem a dalšími... souhlasně dosvědčují jedno: U všech nejprimitivnějších národů je poznání a kult Nejvyšší bytosti jako příčiny světa a mravního Zákonodárce. Tuto bytost jmenují: Otec nebe, Nebe, Mocný, Tvůrce, Vysoký Pán nahoře, Stvořitel, Zachovatel, Náš Otec, Ten, kdo má vše v sobě... A čím starší a původnější je národ a člověk antropologicky a etnograficky, stavbou těla a pojetím duchovním, tím se uplatňuje u něho čistější, téměř dětská, ale pravdivá a vznešená představa Boha. Monoteismus – jednobožství – byl na počátku vývoje lidstva a nikoliv na jeho konci, takže původní idea Boha byla degenerována k pojetím mytologickým, animistickým, magickým, k polyteismu – mnoho-božství.

Dnes se už sice nebojíme Boha, ale bojíme se takřka všeho na tomto světě: atomů, hormonů, ozónu. Křesťané však musí budoucí generace seznámit s velkými ideály křesťanské víry a křesťanské kultury. K tomu patří bezpodmínečně křesťanské vzory a také nezbytnost zůstat na společném základu konsenzu a závazných hodnot, které nejsou zakotveny v právu, jež se každou dobu mění, nýbrž v přirozeném právu čili v stvořitelském řádu, který světu vtiskl sám Bůh.

Arcibiskup Johannes Dyba

Dějiny lidstva ukazují, jak náboženské myšlenky přijímá duše nezkažená, zatímco duše mravně kleslá se staví proti myšlence jsoucnosti Boží. Zvrácená vůle ovlivňuje i rozumové náhledy. Náchylnost k degenerování náboženství potvrzují i dějiny Izraele. Jedině zásluhou Boží byl národ vyvolený uchráněn polyteismu, pohanství a udržel si víru v jednoho pravého, osobního Hospodina.

(Viz šířeji Dějiny náboženství, Josef Kubařík, ČKCh 1984.)

P. Antonín Pospíšil

Liturgická čtení

Neděle 13. 6. – 11. neděle v mezidobí

1. čt.: Ex 19,2-6a

Ž 100 (99),2.3.5

Odp.: 3c

2. čt.: Řím 5,6-11

Ev.: Mt 9,36-10,8

Pondělí 14. 6. – ferie

1. čt.: 2 Kor 6,1-10

Ž 98 (97),1.2-3ab.3cd-4

Odp.: 2a

Ev.: Mt 5,38-42

Úterý 15. 6. – nez. pam. sv. Víta

1. čt.: 2 Kor 8,1-9

Ž 146(145),2.5-6.7.8-9a

Odp.: 1b

Ev.: Mt 5,43-48

Středa 16. 6. – ferie

1. čt.: 2 Kor 9,6-11

Ž 112(111),1-2.3-4.9

Odp.: 1a

Ev.: Mt 6,1-6.16-18

Čtvrtek 17. 6. – ferie

1. čt.: 2 Kor 11,1-11

Ž 111 (110),1-2.3-4.7-8

Odp.: srv. 7a

Ev.: Mt 6,7-15

Pátek 18. 6. – ferie

1. čt.: 2 Kor 11,18.21b-30

Ž 34 (33),2-3.4-5.6-7

Odp.: srv. 18b

Ev.: Mt 6,19-23

Sobota 19. 6. – nez. pam. sv. Romualda nebo sobotní pam. P. Marie

1. čt.: 2 Kor 12,1-10

Ž 34 (33),8-9.10-11.12+15

Odp.: 9a

Ev.: Mt 6,24-34

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	13.6.	14.6.	15.6.	16.6.	17.6.	18.6.	19.6.
Antifona	1028	1044	1060	1075	1091	1106	1122
Žalm	783	783	786	783	783	785	786

Ranní chvály:

Hymnus	1029	1045	1061	1076	1091	1107	1123
Antifony	1030	1046	1062	1076	1092	1107	1123
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	1124
Kr. čtení a zpěv	1033	1049	1065	1079	1095	1111	1126
Antifona k Zach. kantiku	699	1049	1391	1080	1095	1111	1126
Prosby	1033	1049	1065	1080	1095	1111	1126
Záv. modlitba	700	1050	1391	1080	1096	1112	1392

Modlitba během dne:

Hymnus	1034	1050	1066	1081	1096	1112	1127
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1054	1069	1084	1100	1115	1130
Záv. modlitba	700	1054	1069	1084	1100	1116	1131

Nešpory:

SO

Hymnus	1024	1039	1055	1071	1085	1101	1117	1132
Antifony	1025	1040	1056	1071	1086	1102	1118	1133
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1118	1133
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1059	1074	1089	1105	1120	1135
Ant. ke kant. P. M.	699	700	1059	1391	1090	1105	1121	700
Prosby	1028	1043	1059	1074	1090	1105	1121	1135
Záv. modlitba	700	700	1060	1391	1090	1106	1122	701
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

Představujeme vám...

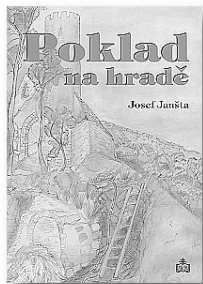
MCM. s.r.o. K VYSVĚDČENÍ

Josef Janšta Poklad na hradě

První prázdninové dny, slunce, les, hradní zřícenina s pokladem...

A přesto Vašek, Pepík a hlavně Anežka nemají radost ze života, protože tatínek opouští rodinu. Staršího syna jeho jednání natolik provokuje, že už ho jako hlavu rodiny neuznává a snaží se převzít jeho roli. Podaří se mu to? Maminka a děti se ale s důvěrou obracejí k nebeskému Otcí.

O tom, k jakému řešení dojde rodina ve spolupráci s Bohem, se dočtete na stránkách této knihy.

Brož., A5, 160 stran, 112 Kč

Marie Šlahařová Pohádky pro malou zebra

Víte, proč je zebra pruhovaná? A že sardinka je jen nejmenší velryba na světě? Anebo že se kočička naučila létat jako ptáci? Nevíte?... Tak to si docela určitě musíte přečíst tuhle knížku. Dozvíte se v ní mnoho a mnoho dalších zajímavých věcí – nejen o zvířátkách, ale také trošku i o lidech a o tom, co se děje kolem nás. Knížku určila její autorka svým malým i větším čtenářům, dětem, jejich rodičům, i babičkám a dědům, k pěknému počtení i poslouchání, pro pobavení, pousmání, ale maličko i pro poučení, zkrátka tak, aby každému bylo aspoň chvílička hezky...

Brož., 205x205 mm, 110 stran, 145 Kč

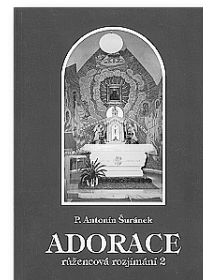

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:
Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

Z JINÝCH NAKLADATELSTVÍ...

P. Antonín Šuránek Adorace Dodatek: Růžencová rozjímání 2

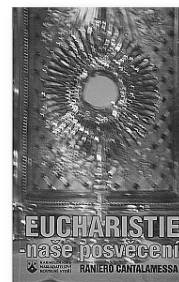
Adorace Nejsvětější svátosti jsou účinným a silným pramenem pravé zbožnosti a duchovního života. To ve svém životě zakusil i P. Šuránek a k tomu vedl také svěšené duše. Soubor jeho adoračních meditací a modliteb je vynikající pomůckou k prohloubení osobního vztahu k Bohu. Je rovněž návodem, jak vést myšlenky svého srdce, aby se každý mohl intimně setkat se svým Spasitelem. Druhou částí souboru jsou meditační úvahy k modlitbě růžence.

Brož., A5, 208 stran, 149 Kč

Raniero Cantalamessa Eucharistie – naše posvěcení

Eucharistie má společný rozměr s dějinami spásy. Jako se v jedné kapce rosy, která skanula za jasného rána na stéblo trávy, zrcadlí celé nebe, tak se v eucharistii zračí celé dějiny spásy. Díky svátosti eucharistie se stáváme tajemným způsobem účastníky Kristovy oběti na kříži. Budeme-li také my jako Ježíš na kříži slavit mši „v doprovodu Ducha svatého“, dá nám novou usebranost a nové světlo při naší liturgii. Jak prosíme v kánonu mše svaté, opravdu z nás udělá „ustavičnou oběť, Bohu velmi příjemnou“.

Karmelitánské nakladatelství,
brož., zúž. A5, 120 stran, 85 Kč

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č.j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bíduhy v oblasti víry a mravů. Neznamená to však, že udělovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc I.; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.inenet.cz; http://www.ova.inenet.cz/svetlo). Registrční značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Ostravě č.j. 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEDNÁVKY VYŘIZUJE ADMINISTRACE TÝDENÍKU. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 004218741 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SP, s. p. ZSRP Bratislava, č.j. 3335-OPČ zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.

Převodem
706 035

Novinové vplatné

Odesílatel:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1